

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

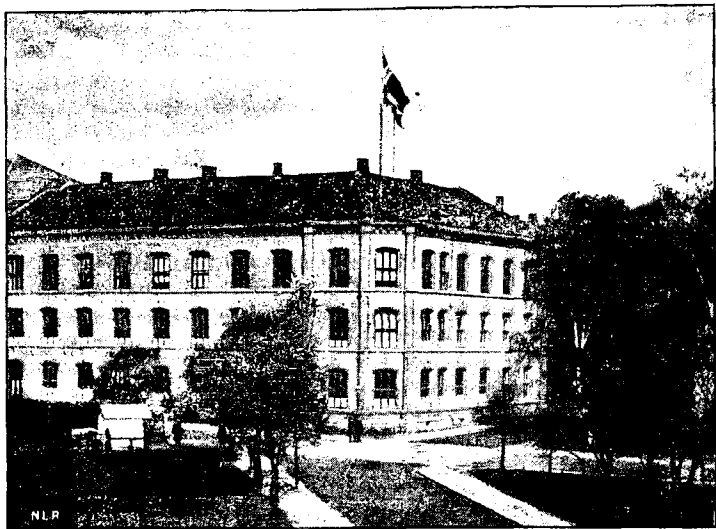
Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARS OG VOSS'S

LATIN- OG REALSKOLE

AARSBERETNING FOR
SKOLEAARET 1913—1914

AARS OG VOSS_S

LATIN- OG REALSKOLE

AARSBERETNING

FOR

SKOLEAARET 1913—1914

KRISTIANIA
JULIUS THØMTES BOKTRYKKERI
1915

I. Lærerpersonalet.

Ved utgangen av skoleåret 1912—1913 fratradte:

Professor dr. *Otto Anderssen*, overlærer *Knap*, (utnævnt til rektor i Stavanger), pastor *Segelcke*, overlærerne *Drougge*, *Alfsen* og *E. Andersen*, og cand. mag. *Joh.s Nielsen*.

Som nye lærere blev ansat: Overlærerne *N. K. Vatne* og *A. C. S. Holmboe*, univ.stip. *Ove Vangensten*, pastor *P. V. Skaar*, cand. pharm. *O. Halse*, cand. theol. *N. Böhmer*, stud. real. *Odd Worm-Petersen* og sløidlærer *Jørgen Eg*.

Det faste lærerpersonele bestod saaledes i skoleåret 1913—1914 av følgende:

Bestyrere:

1. *Johannesen, Ole*, cand. philos., f. 1846, lærer ved skolen fra $\frac{1}{1}$ 1875, inspektør fra $\frac{1}{8}$ 1881, bestyrer fra $\frac{1}{5}$ 1908.
2. *Midsem, A.*, cand. mag., f. 1867, lærer ved skolen fra $\frac{1}{8}$ 1896, inspektør fra $\frac{1}{1}$ 1909, bestyrer fra $\frac{1}{8}$ 1910.

Inspektør:

3. *Berger, Hakon*, cand. mag., f. 1868, lærer ved skolen fra $\frac{1}{8}$ 1900, inspektør fra $\frac{1}{1}$ 1909.

De øvrige lærere:

4. *Thorsen, E.*, seminarist, f. 1845, fra $\frac{1}{8}$ 1873.
5. *Spjeldnæs, N.*, seminarist, f. 1841, fra $\frac{1}{8}$ 1878.
6. *Buch, N.*, cand. mag., født 1860, fra $\frac{1}{8}$ 1890.

7. *Holck, K. K.*, cand. mag., overlærer, f. 1863, $\frac{1}{8}$ 1890.
8. *Engstrøm, V.*, cand. philos., f. 1865, fra $\frac{1}{8}$ 1892.
9. *Gleditsch, Th. J.*, cand. mag., overlærer, f. 1868, fra $\frac{1}{8}$ 1893.
10. *Fabritius, R.*, kaptein, f. 1870, fra $\frac{1}{8}$ 1897.
11. *Trøan, E.*, cand. philos., f. 1873, fra $\frac{1}{8}$ 1904.
12. *Holmsen, G.*, cand. real., f. 1880, fra $\frac{1}{8}$ 1906.
13. *Dr. Bull, Edv.*, cand. mag., univ.stip., f. 1881, fra $\frac{1}{8}$ 1909.
14. *Christiansen, R.*, cand. theol. f. 1886, fra $\frac{1}{8}$ 1909.
15. *Johannesen, Aam.*, cand. philos., f. 1883, fra $\frac{1}{8}$ 1909.
16. *Rolstad, C.*, kaptein, f. 1874, fra $\frac{1}{8}$ 1909.
17. *Arnesen, D.*, cand. mag., f. 1882, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
18. *Eckhoff, L.*, cand. mag., f. 1884, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
19. *Erichsen, A.*, cand. mag., f. 1879, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
20. *Libach, Carl*, cand. philos., f. 1881, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
21. *Bull, Fransis*, cand. mag., f. 1887, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
22. *Holmøy, J.*, sløidlærer, f. 1874, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
23. *Johansen, O. M.*, cand. theol., overlærer, f. 1867, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
24. *Myhre, A.*, cand. theol. og mag., overlærer, f. 1865, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
25. *Olsen, Kolbjørn*, kaptein, f. 1881, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
26. *Plum, Th.*, cand. theol., f. 1885, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
27. *Rogstad, Trond*, cand. theol. og mag., overlærer, f. 1865, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
28. *Østbye, N. J. H.*, cand. mag., overlærer, f. 1866, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
29. *Schweder, O. L.*, cand. real., overlærer, f. 1871, fra $\frac{1}{12}$ 1912.
30. *Gjessing, R.*, pastor, f. 1859, fra $\frac{1}{4}$ 1913.
31. *Böhmer, N.*, cand. theol., f. 1889, fra $\frac{1}{8}$ 1913.
32. *Eg, Jørgen*, sløidlærer, f. 1882, fra $\frac{1}{8}$ 1913.
33. *Halse, O.*, cand. pharm., f. 1888, fra $\frac{1}{8}$ 1913.
34. *Holmboe, A. C. S.*, cand. mag., overlærer, f. 1871, fra $\frac{1}{8}$ 1913.
35. *Skaar, P. V.*, pastor, f. 1869, fra $\frac{1}{8}$ 1913.

36. *Vangensten, Ove*, cand. mag., univ.stip., f. 1880, fra $\frac{1}{8}$ 1913.
 37. *Vatne, N. K.*, cand. mag., overlærer, f. 1876, fra $\frac{1}{8}$ 1913.
 38. *Worm-Petersen, O. R.*, stud. real., f. 1891, fra $\frac{1}{8}$ 1913.

Lærerinder:

39. Fru *Blehr, Rosa*, f. 1858, fra $\frac{1}{8}$ 1895.
 40. Frøken *Horn, Anna*, f. 1869, fra $\frac{1}{8}$ 1898.
 41. „ *Bjørklund, Helga*, f. 1871, fra $\frac{1}{8}$ 1898.
 42. „ *Bødtker, Agnes*, f. 1878, fra $\frac{1}{8}$ 1901.
 43. „ *Voss, Lucie*, cand. mag., f. 1873, fra $\frac{1}{8}$ 1902.
 44. „ *Grüner, Mimi*, f. 1871, fra $\frac{1}{8}$ 1905.
 45. Fru *Hjelm, Helga*, f. 1867, fra $\frac{1}{8}$ 1905.
 46. Frøken *Dons, Margrethe*, f. 1877, fra $\frac{1}{8}$ 1907.
 47. Fru *Natvig-Honne, Aagot*, f. 1885, fra $\frac{1}{10}$ 1908.
 48. Frøken *Sverdrup, Helga*, f. 1877, fra $\frac{1}{8}$ 1909.
 49. „ *Mørck, Therese*, f. 1883, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
 50. „ *Talle, Lulli*, f. 1887, fra $\frac{1}{1}$ 1912.
 51. „ *Moe, Helene*, f. 1880, fra $\frac{1}{8}$ 1912.

Kasserer og sekretær: *E. Thorsen*, fra 1873.

Læge: *A. Magelssen*, fra 1893.

Assistent hos sekretær og kasserer : fru *Anna Bull*, fra 1911

Konservator for skolens samlinger: *Aam. Johannesen*,
 fra 1912.

Vagtmester: *A. Løken*, fra 1912.

Cand. mag. Eckhoff hadde permission til jul, for i Paris at studere fransk. — Hans timer blev fordelt mellem: *Trøan* og de filologisk studerende: *Greni, Dedekam* og *Raknes*.

Fru Blehr som hadde vært syk helt fra før sommerferien, maatte i september slutte sit arbeide ved skolen.

Efter en maanedes sykeleie døde hun søndag 2den november. Fredag 7de november blev hun begravet, fulgt av bestyrelse, lærere og lærerinder, ældre og yngre elever. — Ved aarsfesten 1914 uttalte skolebestyrer Midsem om fru Blehr:

Skolen har iaar lidt et smertelig tap, idet fru *Rosa Blehr* avgik ved døden 2den november 1913. Hun hadde virket her som lærerinde i smaaskolen i 18 aar. Ved sine sjeldne anlæg for lærergjerningen, ved sine rike erfaringer, sin interesse for skolearbeidet og for denne skole fylgte hun sin plads paa en saadan maate, at hun ikke let vil kunne erstattes.

Under fru Blehrs sygdom og efter hendes død læste frk. *Ella Strandenæs* hendes timer.

Frk. *Dons* var syk en stor del av skoleaaret, og i hendes sted vikarierte frk. *Agathe Fosen*.

Fra nytaar fik cand. mag. *Erichsen* ansættelse ved Kr.ania komm. 3-aarige middelskole, hvorfor han maatte frasi sig endel av sine timer her ved skolen. Disse blev da overtat av cand. mag. frk. *Aagot Thilesen* og stud. phil. *Greni*.

Cand. theol. *Böhmer* fratraadte ved jul (utnævnt til pers. kapellan i Trondhjem), og hans timer blev for resten av skoleaaret overtat av cand. theol. *A. Mohr*.

II. Elevene.

Elevantallet i september og april maaned.

		September.	April.
Gymnasiet:	kl. 3 G. R. (a. og b.)	48	49
	„ 3 G. H.	27	27
	„ 3 G. L.	25	23
	„ 2 G. R.	33	34
	„ 2 G. H.	17	18
	„ 2 G. L.	23	20
	„ 1 G. (a., b. og c.)	98	92
		271	263
Middelskolen:	„ 4 (a. og b.)	62	55
	„ 3 (a. og b.)	56	55
	„ 2 (a. og b.)	62	62
	„ 1 (a. og b.)	63	61
		243	233
Forskolen:	„ 5 (a. og b.)	56	54
	„ 4 (a. og b.)	44	45
	„ 3 (a. og b.)	38	38
	„ 2 (a. og b.)	33	32
	„ 1 (a. og b.)	30	28
		201	197
		715	693

III. Time- og fagfordeling.

I gymnasiet og middelskolen er undervisningen foregaaet efter den reviderede skoleplan (se aarsberetningen for skoleaaret 1909—1910).

Hvorledes timene har været fordelt mellem fagene, sees av nedenstaaende tabel:

Timefordeling.

Afdeling	Forskolen					Middelskolen				Gymnasiet						
										Fæltes	Real-	Engelsk-	Latin-			
	linje	linje	linje	linje	linje	I	II	III	IV	I	II	III	II	III	II	III
Religion	3	3	3	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Norsk	10	9	8	8	6	5	4	4	4	5	6	6	6	7	6	6
Tysk	-	-	-	-	4	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4
Engelsk	-	-	-	-	-	5	5	5	5	4	2	1	7	7	2	1
Fransk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	2	3	5	3	3
Latin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	11
Historie	-	-	3	2	2	3	2	3	3	3	3	3	5	5	3	3
Geografi	-	3	3	2	2	2	2	2	2	-	2	1	2	-	2	-
Naturfag	-	-	-	1	1	3	2	2	4	4	5	6	-	2	-	2
Matematik (regning)	6	5	4	5	4	6	5	5	5	6	6	6	3	-	3	-
Tegning	1	1	-	1	1	2	2	2	2	-	1	2	-	-	-	-
Skrivning	4	3	3	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sløid	-	-	-	-	2	2	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Gymnastik	-	-	-	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3
Sang	-	-	-	1	1	1	1	1	-	-	1	1	1	1	1	1
Sum	24	24	24	29	30	36	36	36	35	35	36	36	35	35	35	35

Nedenstaaende tabel viser hvorledes fagene i de forskellige klasser har været fordelt mellem lærerne. Hvis der i noget fag har været lærerskifte i løbet av skoleaaret, er den lærer opført som har læst den længste tid, — eller det første halvaar. — Det ukentlige timetal er stillet ved siden av lærerens navn. Skole„timerne“ er forresten ikke hele timer, den første læsetime utgjør 50 minutter, de andre 45 minutter. Desuten blir hver formiddag 45 minutter anvendt til „fri-minutter“. —

Gymnasiet, middelskolen og 4de

	Religion	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Historie
3 G. R. a.	Gjessing 1	Johansen 4 Arnesen 2	Voss 4	Trøan 1	Holck 2	—	Østbye 3
3 G. R. b.	Gjessing 1	Myhre 4 Arnesen 2	Rogstad 4	Eckhoff 1	Eckhoff 2	—	Fr. Bull 3
3 G. H.	Gjessing 1	Arnesen 7	Midsem 4	Gleditsch 7	Voss 5	—	Edv. Bull 5
3 G. L.	Giessing 1	Fr. Bull 6	Midsem 4	Holck 1	Voss 3	Berger 11	Vangen- sten 3
2 G. R.	Gjessing 1	Vatne 6	Myhre 4	Trøan 2	Holck 2	—	Eckhoff 3
2 G. H.	Gjessing 1	Arnesen 6	Voss 4	Holmboe 7	Trøan 3	—	Vangen- sten 5
2. G. L.	Gjessing 1	Arnesen 6	Voss 4	Eckhoff 2	Holck 3	Berger 7	Vangen- sten 3
1 G. a.	Plum 1	Myhre 5	Berger 4	Eckhoff 4	Voss 4	—	Trøan 3
1. G. b.	Plum 1	Erichsen 5	Midsem 4	Trøan 4	Eckhoff 4	—	Berger 3
1 G. c.	Gjessing 1	Erichsen 5	Myhre 4	Trøan 4	Vangen- sten 4	—	Fr. Bull 3
4 M. a.	Plum 1	Plum 4	Bødtker 5	Arnesen 5	—	—	Plum 3
4 M. b.	Plum 1	Plum 4	Bødtker 5	Erichsen 5	—	—	Plum 3
3 M. a.	Plum 2	Christiansen 4	Bødtker 5	Erichsen 5	—	—	Bøhmer 3
3 M. b.	Plum 2	Horn 4	Berger 5	Erichsen 5	—	—	Eckhoff 3
2 M. a.	Skaar 2	Horn 4	Midsem 5	Arnesen 5	—	—	Bøhmer 2
2 M. b.	Plum 2	Bødtker 4	Bødtker 5	Eckhoff 5	—	—	Plum 2
1 M. a.	Skaar 2	Christiansen 5	Mørck 6	—	—	—	Eckhoff 3
1 M. b.	Skaar 2	Horn 5	Mørck 6	—	—	—	Eckhoff 3
5 F. a.	Hjelm 2	Christiansen 6	Mørck 4	—	—	—	Bødtker 2
5 F. b.	Hjelm 2	Honne 6	Dons 4	—	—	—	Bødtker 2
4 F. a.	Hjelm 3	Mørck 8	—	—	—	—	Grüner 2
4 F. b.	Hjelm 3	Honne 8	—	—	—	—	Sverdrup 2

og 5te klasse av forskolen.

Geografi	Naturfag	Matematik (regning)	Tegning	Skrivning	Sløid	Gymnastik	Sang
Engstrøm 1	A. Johan- nesen 6	Johanne- sen 6	A. Johan- nesen 2	—	—	Fabritius 3	Buch 1
Engstrøm 1	Schveder- Holmsen 2	A. Johan- nesen 6	A. Johan- nesen 2	—	—		
—	Engstrøm 2	—	—	—	—		
—	Engstrøm 2	—	—	—	—	Fabritius 3	Buch 1
Holmsen 2	Holmsen 5	Johanne- sen 6	A. Johan- nesen 1	—	—		
Engstrøm 2	—	A. Johan- nesen 3	—	—	—		
Engstrøm 2	—	Worm- Petersen 3	—	—	—	Fabritius 4	—
—	Holmsen 4	A. Johan- nesen 6	—	—	—		
—	Holmsen 4	Worm- Petersen 6	—	—	—		
—	Halse 4	Johanne- sen 6	—	—	—	—	—
Horn 2	Engstrøm 4	Libach 5	Olsen 2	—	Holmøy 1	Rolstad 3	—
Erichsen 2	Engstrøm 4	Engstrøm 5	Olsen 2	—	Holmøy 1		
Horn 2	Horn 2	Libach 5	Olsen 2	—	Holmøy 2	Rolstad 3	Buch 1
Horn 2	Engstrøm 2	Engstrøm 5	Olsen 2	—	Holmøy 2		
Erichsen 2	Horn 2	A. Johan- nesen 5	Olsen 2	Thorsen 1	Holmøy 2	Rolstad 3	Buch 1
Plum 2	Engstrøm 2	Olsen 5	Olsen 2	Thorsen 1	Holmøy 2		
Horn 2	Horn 3	Honne 6	Spjeldnæs 2	Thorsen 1	Holmøy 2	Rolstad 3	Buch 1
Erichsen 2	Horn 3	Libach 6	Spjeldnæs 2	Thorsen 1	Eg 2		
Bødtker 2	Talle 1	Talle 4	Spjeldnæs 1	Spjeldnæs 2	Eg 2	Rolstad 3	Buch 1
Plum 2	Talle 1	Talle 4	Spjeldnæs 1	Honne 2	Eg 2		
Talle 2	Talle 1	Talle 5	Spjeldnæs 1	Honne 3	—	Rolstad 3	Buch 1
Talle 2	Talle 1	Talle 5	Spjeldnæs 1	Spjeldnæs 3	—		

Smaaskolen (forskolens 3 nederste klasser):

- 3 F. a. Frk. *Grüner*, alle dag.
- 3 F. b. „ *Strandenes* —
- 2 F. a. „ *Moe* —
- 2 F. b. „ *Bjørklund* —
- 1 F. a. „ *Sverdrup* —
- 1 F. b. „ *Dons* (med frk. Fosen som vikar).

IV. Undervisningsplaner og lærebøker.

I middelskolen og gymnasiet følges de offisielle undervisningsplaner, dog med endel avvikelser. Nedenfor meddeles hvilke lærebøker der brukes og hvilke pensa der paa hvert trin gjennomgaaes i hvert enkelt fag.

Forskolen.

I F.

Religion (3 t. ukentlig). Væsentlig efter Bretteville Jensen og Svensen, En liten bibelhistorie, fortælles av det gamle testamente: Adam og Eva, Kain og Abel, Noa, Abrahams historie, Isak, Jakob, Josef, — til Mose fødsel, og av det nye det viktigste av Jesu liv.

En del salmevers og andre religiøse smaasange læres (paa skolen) og synges.

Norsk (10 t.). Lydene indøves efter lyd- og skrivelesemetoden. Jespersens ABC tages i bruk omtrent 1ste november og læses ut og desuten omtrent 20 sider av Bretteville Jensen, Læsebok for barneskolen, 1ste del. — Samtaler om det læste. — Eventyr fortælles og gjenfortælles. — Smaasange læres og synges. — Skriftlige øvelser paa skolen; avskrift (efter opskrift paa vægtavlen, senere efter læseboken) — først paa tavle, siden med pen og blæk i skrivebok; diktat (kun paa tavle); utarbeidelse av lette sætninger.

Regning (6 t.). Ole Johannesen og Sigrid Aars, Regne-ABC, til „Addition av tiere og tiere og enere“ (nr. 28). De tilhørende tal-tabeller og regnepinder, benyttes.

Tegning (4 t.). Lette figurer paa tavle, og i bok med farveblyant.

Skrivning (4 t.). Efter forberedende øvelser paa tavle, med skrivning av de lærte bokstaver og av tal, begynner man ved midten av november at skrive med pen og blæk efter forskrift paa vægtavlen; Thorsen og Wangs „Øvelsesbok“ nr. 1; bare „smaa bokstaver“ og lette ord.

2 F.

Religion (3 t.). Fortælling (og gjenfortælling) som i 1 F. efter Bretteville Jensen og Svensen, En liten bibelhistorie, av det gamle testamente fra Moses til Rikets deling, og av det nye testamente til og med pinse-evangeliet, men med forbigaaelse av: Jesu fristelse, Jesu samtale med Nikodemus, Jesu samtale med den samaritanske kvinde, Bjerkprækenen, enkelte av Lignelserne. Salmeverv.

Norsk (9 t.). Bretteville Jensen, Læsebok for barneskolen, 1ste del. Enkelte sange læres og synges, og nogen eventyr fortelles og gjenfortelles. Skriftlige arbeider 3 ganger om uken (diktat, avskrift, lette stiler etter samtale og „samarbeide“ paa skolen). I andet halvaar tillike avskrift (med stavelshedeling og kun smaa bokstaver) hjemme to ganger om uken.

Historie (1 t. om uken i andet halvaar). En del lette fortællinger av Norges ældste historie, nogen faa av gude- og helte-sagnene og litt om vikingetogene gjengives efter lærerens fortælling; bok brukes ikke.

Geografi (3 t. ukentlig i første halvaar, 2 t. i andet). De geografiske grundbegreber (himmelegne, land, hav o. s. v.) forklares paa skolen og under ture til et utsigtspunkt; jordens form og bevægelser, nat og dag, aarstidene; verdensdelene og verdenshavene. Derefter orienteres (med klasseværelset og skolen som utgangspunkt) i *Kristianias* beliggenhet og dets nærmeste omegn (der tegnes rids paa vægtavlen); Kristianiafjorden; etterhaanden kommer man rundt i hele *Norge*, og lærer at kjende de viktigste av dets fjorder, fjeld, elver, innsjøer, byer; landets beskaffenhet og næringsveier. Derefter paa samme maate, men mindre utførlig, *Sverige*. Tilsidst en kort oversigt over Europas øvrige lande, deres grænser, de største bugter, elver, fjeldsystemer, hovedsteder. Man benytter globus, vægkart og Haffners skoleatlas, men ingen lærebok.

Regning (5 t.). Fortsat behandlingen av tallene 1—100, regne-ABCen til nr. 59. Derefter Johannesen, Praktisk regnebok, 1ste hefte til § 9.

Regnestykkene utføres i bøker med pen og blæk. Fra omkring midten av november smaa hjemmeoppgaver, i regelen to ganger om uken.

Tegning (1 t.) i Floods rutebøker, efter fortegning paa vægtavlen, og i „Tegnekladdebok“ med farveblyant.

Skrivning (3 t.). Fortsatte øvelser i Thorsen og Wangs „Øvelsesbok“ nr. 1 og „Forskriftbok“ 1ste hefte. Alle de store bokstaver indøves.

3 F.

Religion (3 t.). Av Bretteville Jensen og Svensen, En liten bibelhistorie, læses det gamle testamente. Av katekismen læres og gjennomgaaes i samtale de tre første parter (ikke Luthers forklaringer). — Salmevers.

Norsk (8 t.). Bretteville Jensen, Læsebok for barneskolen, 2den del. En del utvalgte stykker repeteres. Gjenfortælling og sang som i 2 F. Skriftlige arbeider: Diktat og imellem utenadskrift av diktaten fra forrige time. Av og til et „samarbeide“ (se under 2 F.) eller en gjenfortælling. 2 ganger om uken avskrift hjemme, — store bokstaver og stavelsesdeling (ialfald til jul).

Historie (3 t.). Fortælling (og gjenfortælling) av Norges historie fra Halvdan Svarte til 1319, — omtrent i samme utførlighet som i S. Petersens Fortællinger av fædrelandets historie, dog med forbigaaelse av adskillige stykker. Elevene benytter S. Petersens Momenter til Norges historie.

Geografi (2 t.). Noget fuldstændigere om Europas lande fra Danmark av. Haffners skoleatlas. Til støtte for hukommelsen benyttes et „Geografisk skema“. — Karttegning i rutebøker. — I slutningen av skoleaaret utvides det som er lært i 2 F. om klimatiske forhold, om jordens form og bevægelser, om himmellegemerne, formørkelser, aars- og dagstider.

Regning (4 t.). Johannesen, Praktisk regnebok, 1ste hefte til § 15. Hjemmeoppgaver som i 2 F.

Tegning (1 t.). Timen anvendes i regelen til karttegning; se under Geografi.

Skrivning (3 t.). Thorsen og Wangs „Øvelsesbok“ nr. 1 ut og „Forskriftsbok“ 1ste hefte ut, derefter 2det hefte.

4 F.

Religion (3 t.). Bretteville Jensen og Svensen, En liten bibelhistorie, det nye testamente tilende. De tre første parter av katekismen (Bangs utgave), — de to første parter med Luthers forklaringer, den tredje part uten. Salmevers.

Norsk (8 t.; 2 av disse er anvendt til læsning alene, 2 til læsning og grammatik, 1 til læsning og rettskrivningsregler, 1 til læsning og vers utenad, 2 til skriftlige arbeider og deres gjennomgaaelse). Bretteville Jensen, Læsebok for barneskolen, 3dje del. En del digt læres. — Hofgaard, Norsk skolegrammatik §§ 1—4, §§ 6 og 7 med anm., §§ 11—20, §§ 22 og 24. Tilsvarende øvelser i analyse. — Et utdrag av Aars og Hofgaard, Norske rettskrivnings-regler §§ 1—30 diktert og indøvet. Hver uke en

diktat eller gjenfortælling eller stil (etter gjennomgaaelse) paa skolen og en gjenfortælling (av og til en avskrift) hjemme.

Historie (2 t.). Oscar Kristiansen, Lærebok i verdenshistorie for folkeskolen og smaaskolen, fra begyndelsen og til „Den nyere tid“, med enkelte forbigaaelser.

Geografi (2 t.). Efter Reusch, Kortfattet geografi læses de fremmede verdensdele og derefter Sverige, Danmark, De britiske øer og Tyskland. Av og til karttegning i rutebøker.

Naturhistorie (1 t.). Læreren fortæller om: Apen, tigreren, gaupen, hunden, bjørnen, hesten, koen, røskatten, elefanten, næshornet, hvalerne, maaken, strudsen, duen, papegøien, spurven, hugormen, snoken; laks, torsk, sild; blaaveis, hvitveis, Maria nøklebaand, rose. Lærebok brukes ikke, kun bilder og utstoppede dyr.

Regning (4 t.). Repetition av det før lærte. Johannesen, Praktisk regnebok, 1ste hefte fra § 15 og ut.

Tegning (1 t.). Harald Petersen, Tegnekursus for folkeskolen, 1ste og 2det hefte.

Skrivning (3 t.). Thorsen og Wang, „Øvelsesbok“ nr. 1 og „Forskriftsbok“ 2det og 3dje hefte.

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller I—III. (I alle klasser av forskolen og middelskolen av og til frifults-lek).

Sang (1 t.). Skalaer og treklanger som øvelser for stemmen. Træffe-øvelser. Guttene synger dels alle paa én gang, dels enkeltvis. Salmer og sanger, efter Kobberstad og Koppang. „Skolesangboken“, synges enstemmig.

5 F.

Religion (2 t.). Katekismens 4de og 5te part (uten Luthers forklaringer); derefter gjennomgaaes 1ste part efter Klaveness's forklaring. Bibelhistorien repeteres i sin helhet. Endel nye salmevers læres og de før lærte repeteres. Læsning i det nye testamente.

Norsk (6 t.; 2 er anvendt til de skriftlige arbeider, 2 til læsning og grammatik, 1 til læsning og vers utenad, 1 til læsning og retskrivnings-regler). Bretteville Jensen, Læsebok for barneskolen, 4de del. En del digt læres. — Av Hofgaard, Norsk skolegrammatik de samme paragraffer som i 4 F., med de viktigste av anmerkningerne, og de oversprungne paragraffer, samt (av hensyn til tysken) §§ 64, 66, 95. Analyse (med benyttelse av Hofgaard, Tegn ved skriftlig analyse). — I „Retkskrivningsregler“ repetert 4 klasses pensum; desuten §§ 34, 35, 38—40, og de viktigste regler for tegnsætningen. Hver uke en diktat eller gjen-

fortælling paa skolen, og som hjemmearbejde en skriftlig gjenfortælling eller let stil (efter gennemgaaelse forut i „samarbejde“ med elevene).

Tysk (4 t.). A. Midsem og P. Voss, Lærebok i tysk for begyndere til nr. 50 (Die Familie). Stadig skriftlige øvelser paa skolen, og mindst 1 gang om uken hjemme.

Historie (2 t.). Kristiansen, Lærebok i verdenshistorie for folkeskolen, fra Den nyere tid til Norge efter 1814.

Geografi (2 t.). Reusch's geografi, resten av Europa; derpaa avsnit III (Himmellegemer o. s. v.) i utdrag. Repetition av hele boken. Karttegning som i 4 F.

Naturhistorie (1 t.). Læreren fortæller litt om planters bygning, vekst og utbredelse; gjennomgaar poteten og græsfamilien. Korndyrkning. Elevene presser blade av vore almindelige løvtrær og enkelte høstblomster. Derefter Sørensen, Zoologi for middelskolen til Pattedyrene.

Regning (4 t.). Johannesen, Praktisk regnebok, 2det hefte til § 15.

Tegning (1 t.). Harald Petersen, Tegnekursus for folkeskolen, 3dje og 4de hefte.

Skrivning (2 t.). Thorsen og Wangs „Øvelsesbok“ nr. 2 og „Forskriftsbok“ 3dje hefte. - - Nøiagtig repetition av skrivebokens linje- og bokstavmaalsystem.

Sløid (2 t.). De tre første trin av Modelrække for folkeskoler, middelskoler og ungdomsskoler efter Kjenneruds „Sløidtegninger“. (De fleste av de i modelrækken merkede *hovedarbeider* gjennomgaaes som fællesarbeider; ved siden herav utfører de raskeste elever en del av de i modelrækken opførte mellomarbeider; saaledes ogsaa i middelskolen).

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller I—IV (se ogsaa under 4 F.).

Sang (1 t.). Fortsættelse fra 4de klasse.

Middelskolen.

I M.

Religion (2 t.). Bretteville Jensen og Svensen, Bibelhistorie for middelskolen, Det gamle testamente. — Klaveness's Forklaring, 2den part. — Av og til læsning i bibelen. — Et litet utvalg av salmer og vers.

Norsk (5 t.: 2 t. læsning, 1 t. grammatik og analyse, 1 t. læsning og digt eller gjennomgaaelse av skriftlige arbeider, 1 t.

skriftlig (paa skolen)). Erichsen og Bretteville Jensen, Norsk læsebok for middelskolen, 1ste del. — En del digt læres utenad. — Hofgaard, Norsk skolegrammatik efter den foran i boken trykte læseplan.

Analyse (med benyttelse av Hofgaards Tegn ved skriftlig analyse). — Aars og Hofgaard, Norske retskrivningsregler, utvalgte paragraffer gjennomgaaes i forbindelse med de skriftlige arbeider. — Skriftlige arbeider: diktater, gjenfortællinger og enkelte stiler.

Tysk (6 t.). Av A. Midsem og P. Voss, Lærebok i tysk for begyndere, repeteres 5te forklasses pensum; derefter læses boken ut. Av P. Voss, Deutsches Lesebuch I, læses til stykke 18, Die drei faulen Burschen. Efter Voss's Deutsche Grammatik für die Mittelschule, læses hovedreglene for substantivenes bøining (§ 4—§ 22) med de viktigste av tilhørende ramser. Skriftlig 1 gang ukentlig hjemme og minst 1 gang ukentlig paa skolen. Som skriftlige øvelser brukes: avskrift av grammatiske regler paa tysk (etter opskrift paa vægtavlen), gjengivelse av utenadlærte regler, dannelse av setninger til indøvelse av bøiningen (opgit til forberedelse hjemme), besvarelse av spørsmål, hentet fra læsestykkerne (etter gjennomgaaelse paa forhaand), gjengivelse av utenadlærte vers.

Historie (3 t.). Ræder Historisk lærebok for middelskolen til s. 80 („Nordens historie til 1319“).

Geografi (2 t.). Haffner, Geografi for middelskolen, fra Norge til Frankrike. Av og til karttegning paa skolen.

Naturhistorie (3 t.). Sørensen, Botanik for middelskolen til Soleiefamilien (s. 44). Sørensen, Zoologi for middelskolen, fra Pattedyrene til Fiskene. Indsamling av planter til herbarium.

Regning (5 t.). Johannesen, Praktisk regnebok, 2det hefte fra § 15 og ut, og 3dje hefte § 1 (enkelt reguladetri). Regnskapsførsel. Forberedende geometriske øvelser (1 t.) efter Eliasens hefter.

Tegning (2 t.). Plane omrids av bruksgjenstande. Farvelægning. Forberedende øvelser for perspektivtegning.

Skrivning (2 t.). Thorsen og Wangs „Øvelsesbok“ nr. 2 og „Forskriftsbok“ 4de hefte.

Sløid (2 t.). Fortsættelse fra 5 F.; modelrækkens 4de trin og av 5te trin til nr. 49.

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller VI—VIII.

Sang (1 t.). Fortsættelse av øvelsene fra 5 F.; navnlig indøves 1ste stemme til frestemmige sanger („De tusen hjems sange“ ved Olaf Paulus).

2 M.

Religion (2 t.). Bretteville Jensen og Svensen, Bibellhistorie for middelskolen, Det nye testamente til Den kristne kirke (s. 116). — Klaveness's forklaring, 3dje, 4de og 5te part. — Bibellæsning og salmer som i 1 M.

Norsk (4 t.). Erichsen og Bretteville Jensen, Norsk læse-bok for middelskolen, 2den del. — En del digt læres utenad. — Hofgaard, Norsk skolegrammatik (efter den i boken trykte læse-plan). Analyse (med benyttelse av Hofgaards Tegn ved skriftlig analyse.) — Aars og Hofgaard, Norske retskrivnings-regler utvalgte paragraffer. Hver anden uke en hjemmestil, i regelen hver anden uke en diktat eller gjenfortælling eller stil paa skolen. Landsmaal efter Eitrems Landsmaalslæsning for middelskolen, til side 34.

Tysk (5 t.). Voss, Deutsches Lesebuch für die Mittelschule 1, fra begyndelsen og ut boken; de fleste stykker gjenfortælles. Efter Voss, Deutsche Grammatik für die Mittelschule gjennomgaaes det viktigste av formlæren indtil de uselvstændige verber, med forbigaaelse av de allerfleste anmerkninger. — Taleøvelser. Skriftlige øvelser i første halvaar som i 1 M.; fra andet halvaar gjenfortælling av læst stof en gang om uken (med anvendelse av analysetegn). I første halvaar analyseres flittig de tyske tekster, og indøves fremgangsmaaten ved gjenfortælling. I stedet for gjenfortælling anvendes i enkelte klasser stil, retroversioner, efter forutgaaende analyse av teksten.

Engelsk (5 t.). Brekke, Læsebok i engelsk for begyndere, til Rich Peter the Pedlar (s. 65), med tilhørende paragraffer av grammatikken bak i boken. En eller som oftest flere ganger om uken skriftlige øvelser (diktat, retroversion efter de norske stykker bak i boken, gjengivelse av indholdet av læste stykker).

Historie (2 t.). Ræder, Historisk lærebok for middelskolen. fra „Nordens historie til 1319“ (s. 83) til „Enevældets tid“ (s. 169).

Geografi (2 t.). Haffner, Geografi for middelskolen, fra Frankrike til Afrika. Karttegning.

Naturhistorie (2 t.). Sørensen, Botanik for middelskolen, fra Soleiefamilien (s. 44) til Planternes indre bygning og liv (s. 88). Indsamling av planter. — Sørensen, Zoologi for middelskolen, fra Fiskene og ut boken.

Matematik og regning (5 t.; av disse anvendes i første halvaar 2, i andet 1 til praktisk regning). Johannesen, Praktisk regnebok, 3dje hefte §§ 3, 4 og 5 (procentregning og renteregning). — Johannesen, Lærebok i aritmetik og algebra til Polynomers division (nr. 64). — Alfsen, Plangeometri for middelskolen, til Cirkelen (nr. 118).

Tegning (2 t.). Perspektivtegning efter modeller (i begyndelsen enkeltvis, senere sammenstillet i lette grupper) og lette bruksgjenstande. Skygning.

Skrivning (1 t.). Som i 1 M. — Nøiagtig repetition av skrivebokens linjesystem.

Sløid (2 t.). Fortsættelse fra 1 M.; resten av modelrækkens 5te trin.

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller VIII—XI.

Sang (1 t.). Fortsatte øvelser, navnlig av 2den stemme.

3 M.

Religion (2 t.). Bibelhistorien (til s. 116) og Forklaringen repeteres, og de salmevers (mindst 20) som lægges op til eksamen.

Norsk (4 t.). Erichsen og Bretteville Jensen, Norsk læsebok for middelskolen, 3dje del. — Litteraturhistoriske opplysninger i tilslutning til den historiske lærebok. — Hofgaard, Norsk skolegrammatik (efter den i boken trykte læseplan). Analyse (se 1 og 2 M.). — Aars og Hofgaard, Norske retskrivningsregler benyttes ved henvisninger i de skriftlige arbeider, og enkelte avsnit gjennomgaaes paany. Hver anden uke en hjemmestil; to ganger om maaneden en stil, gjenfortælling (fortrinnsvis av et læst stykke) eller diktat paa skolen.

Tysk (5 t.). Av Voss, Deutsches Lesebuch für die Mittelschule II ca. 35 sider statarisk, ca. 25 sider kursorisk. Av grammatikken læses formlæren ut (anmerkningene med) og repeteres; i andet halvaar tillike det allerviktigste av syntaksen. — Taleøvelser. — Skriftlige øvelser: gjenfortælling (1 time om uken, dels av læst, dels av ulæst stof) eller stil.

Engelsk (5 t.). Brekke, Læsebok i engelsk for begyndere, fra Rich Peter the Pedlar og boken ut. Derefter samme forfatters Ny engelsk læsebok for middelskolen, statarisk omtrent 30 sider, kursorisk omtrent 35 sider.

Knap, Engelsk skolegrammatik § 72—134 (med forbigaaelse av de paragraffer som er nævnt i fortalen til Knaps Engelsk grammatik for middelskolen). Skriftlige øvelser, i begyndelsen flere ganger om uken (mest diktat), senere en eller to ganger om uken gjengivelse av lette smaafortællinger, først efter forberedelse hjemme og oplæsning paa skolen, derefter uten forberedelse, men tidligere gjennomgaaet stof, senere ukjendte stykker som er læst op to ganger (efter Eitrens gjenfortællinger I og II).

Historie (3 t.). Ræder, Historisk lærebok for middelskolen fra „Enevældets tid“ (s. 169) og boken ut.

Geografi (2 t.). Haffner, Geografi for middelskolen, Afrika,

Amerika og Australien. Norge og de fremmede verdensdele repeteres. Karttegning.

Naturkunskap (2 t.). Sørensen, Botanik for middelskolen læses ut og repeteres. Herbariet fuldføres. Sørensen, Zoologi for middelskolen repeteres i sin helhet. Aas og Moe, Menneskelegemets bygning og sundhetslære læses (med undtagelse av avsnittene: kyluskar, forbrænding, nyrene og øiet) og repeteres.

Matematik og **regning** (5 t.). Johannesen, Praktisk regnebok 3dje hefte § 6 (dog ikke om obligationer), § 7, 8 og 10 (rente, rentes rente, blandingsregning). — Johannesen, Lærebok i aritmetik og algebra til Ligninger med 2 ukjendte. — Alfsen, Plangeometri for middelskolen, til Forhold (nr. 193).

Tegning (2 t.). Fortsættelse med perspektivtegning efter modeller og bruksgjenstande. Skygning og litt farvelægning ved hjelp av farveblyant.

Skrivning. Hver uke et hjemmearbeide som bedømmes paa skolen.

Sløid (2 t.). Fortsættelse fra 2 M., modelrækkes 6te trin, og av 7de trin til nr. 80. — Omtrent 4 timer anvendes til arbeidstegning.

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller XI—XIV.

Sang (1 t.). Fortsatte øvelser, navnlig av 1ste og 3dje stemme.

4 M.

Religion (1 t.). Bretteville Jensen og Svensen, Bibelhistorie for middelskolen, fra „Den kristne kirke“ (s. 116) og ut. Poulsen, Kirkehistorie. Kort oversigt over kirkeaarets og vor gudstjenestes ordning. Bjergprækenen gjennomgaaes.

Norsk (4 t.). Erichsen og Bretteville Jensen, Norsk læsebok for middelskolen, 4de del. — Norby, Omrids av vor litteraturs historie. — Det viktigste om digtarter og versfötter. Øvelser i analyse. — Repetition av grammatikken. Retskrivnings-regler som i 3 M. — Stil hver anden uke; av og til en diktat eller gjenfortælling.

Tysk (5 t.). Av Voss, Deutsches Lesebuch für die Mittelschule II, statarisk ca. 30 sider, kursorisk likesaa. Repetition av 3dje og 4de klasses statariske pensum. — Av Voss, Deutsche Grammatik für die Mittelschule, i første halvaar læses syntaksen i sin helhet; i andet halvaar repeteres det hele. Skriftlige øvelser som i 3 M.

Engelsk (5 t.; derav 2 til grammatik og de skriftlige øvelser). — Brekke, Ny engelsk læsebok for middelskolen, statarisk omtrent 30 sider; derefter repetition av det hele eksamenspensum;

cursorisk mindst 60 sider. Resten av Knaps Engelsk skolegrammatik med undtagelse av §§ 171, 268—271 og de paragraffer som er nævnt i fortalen til Knaps Engelsk grammatik for middelskolen. Skriftlig gjenfortælling en gang om uken (etter Eitrem's Gjenfortælling III og IV).

Historie (3 t.). Ræder, Historisk lærebok for middelskolen repeteres i sin helhet.

Geografi (2 t.). Haffner, Geografi for middelskolen, side 217—225 (fysisk og matematisk geografi). Repetition av det hele pensum. — Karttegnning.

Naturkundskap (4 t.). Andresen, Lærebok i fysik for middelskolen, læses og repeteres. De avsnit av Aas og Moe, Menneskelegemets bygning og sundhetslæren som ikke blev læst i 3 M., læses og repeteres.

Matematik og regning (5 t.). Johannesen, Praktisk regnebok, 3dje hefte § 9 (delings- og selskapsregning), § 2 (sammen-sat reguladetri), § 6 (obligationer), § 11 (Blandede opgaver); 4de hefte (Legemers beregning). — Klingenberg, Sempel regnskapsførsel. Aritmetikken og geometrien læses ut og repeteres. — Johannesen, Blandede opgaver i aritmetik, algebra og geometri.

Tegning (2 t.). Fortsættelse fra 3 M.

Skrivning. Som i 3 M.

Sløid (2 t.). Resten av modelrækkens 7de trin; 8de trin. — Arbeidstegning som i 3 M.

Gymnastik (4 t.). Bentzens tabeller XIV—XVI. Hoved-repetition. I mai og juni skyteøvelser.

(Sang falder bort i denne klasse paa grund av stemmeskiftningen).

Gymnasiet.

1 G.

Religion (1 t.). Litt *religionshistorie*.

Bibellæsning. Det gamle testamente: en kort fremstilling av den hebraiske poesis eiendommelighet og de poetiske bokers indhold. I tilslutning hertil læses et utvalg av *Salmernes bok* (8, 19, 51, 32, 103, 23, 84, 22, 2, 110). Derpaa en kort fremstilling av den isralitiske profeti, og i tilslutning dertil læses: *Esaias*, 5, 6, 7, 10—12, 52, 53, 55, og *Jeremias*, 33. Der-etter (omtrent fra 1 april) gjennomgaaes kirkens historie indtil middelalderen (Brandrud, Kirkens historie i kort fremstilling).

Norsk (4 t.). *Riksmaal*. D. F. Knudsen, Norsk litteratur

for gymnasiet (I Riksmaal). Desuten saa mange man rækker av følgende verker (efter frit valg): Bjørnson, Arne, Synnøve Solbakken, En fallit, Sigurd Slembe, Arnljot Gelline. Jonas Lie, Gaa paa, Rutland. Ibsen, Hærmændene paa Helgeland. Kielland, Skipper Worse.

Landsmaal. D. F. Knudsen, Norsk litteratur for gymnasiet (II Landsmaal). Ved siden derav kan læses en eller flere sagaer, f. eks.: Soga um Gunlaug Ormstunga, Soga um Vatsdølerne, Soga um Ramnkell Frøysgode, Soga um Volsungarne; eller ogsaa Koht, Landsmaals-stykke I. Seip's grammatik.

Kort oversigt over gammelnorsk og nynorsk litteratur i forbindelse med det læste, tildels efter Hofgaard, Norsk litteraturhistorie.

En kort oversigt over landets nuværende sprogforhold.

Skriftlige øvelser: 14 norske stiler, derav 3 eller 4 ekstemporale. Paa landsmaal diktat og gjenfortælling (et arbeide hver fjortende dag).

Tysk (4 t.). Av Voss's Deutsches Lesebuch, Ergänzungsband, læses statarisk nr. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 26 (10 og 11), 29 — tils. 45 sider; kursorisk læses nr. I (Anhang), 4, 5, 9, 23, 26 (1 til 9) — tils. 24 sider.

Av Voss's Deutsche Schulgrammatik, grössere Ausgabe, form-læren samt utvalgte dele av syntaksen.

Skriftlige øvelser: to gjenfortællinger om maaneden paa skolen (dels fra det statariske pensum, dels ukjent stoff).

Engelsk (4 t.). Der læses av et godkjendt utvalg (hittil alltid: Brekke og Western, Utvalg av engelske forfattere for gymnasiet's 1ste klasse) omtrent 80 sider, hvorav 60 sider (halvparten historisk) lægges op til mundtlig prøve. Utvalgte avsnit av Knaps engelske skolegrammatik læses efter behov. — Skriftlige øvelser hver 14de dag, især gjenfortællinger (efter Eitrem), sjeldnere opgaver i klassens pensum.

Fransk (4 t.). Av Bødtker og Høst, Lærebok i fransk for begyndere, 80—90 sider foruten grammatikken. Samtalerne og de mindre stykker læres utenad; de sammenhengende stykker repeteres. Stadig skriftlige øvelser, idet den lekse som er lært utenad den ene gang, skal kunne skrives næste gang.

Historie (3 t.). Ræder, Lærebok i oldtidens historie. Schjøth og Lange, Lærebok i verdenshistorien for gymnasierne, til middelalderens 2det tidsrum (omtr. 900 e. Kr.).

Naturfag (4 t.). Johannesen og Nicolaysen, Lærebok i Kemi læses i sin helhet og repeteres. Knudsen og Falch, Det menneskelige legeme II.

Matematik (6 t.). Johannesen, Aritmetik og algebra for gymnasiet til nr. 111, med forbigaaelse av beviset i 47, av 69, 91 og 93. Johannesen, Geometri for gymnasiet til Regulære mangekanters konstruktion og beregning. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen (Johannesen, Opgaver i aritmetik og algebra for gymnasiet).

Gymnastik (4 t.). Bentzens tabeller XV—XVIII. I mai og juni skyteøvelser.

(*Sang* falder bort i denne klasse paa grund av stemmeskiftningen).

2 G. R.

Religion (1 t.). Kirkens historie gjennomgaaes tilende. *Bibel-læsning*. Det nye testamente. En redegjørelse for de fire evangeliers eiendommelighet. I tilslutning hertil læses Joh. 1, 3, 10, 13—17. Derefter forklares de apostoliske breves betydning, og i tilslutning dertil læses: Rom. 1 (1—7), 3, 5, 6—8; 1 Petr. og Aabenb. 21 (1—8) og 22.

Norsk (6 t.). *Riksmaal*. D. F. Knudsens utvalg av Wergeland og Welhaven. Bjørnson, En fallit (hvis den ikke er læst i 1 G.). Ibsen, Per Gynt eller Brand. Kielland, enkelte noveller.

Landsmaal. Vinje, Storegut eller Ferdaminni. En eller flere sagaer, eller Kohts Landsmaals-stykke I (hvis det ikke er læst i 1 G.). Seip's grammatik.

Oldnorsk (i 2det halvaar). Nygaards begynderbok (20 sider). Hofgaards litteraturhistorie.

Skriftlige øvelser: 14 norske stiler, derav 3 eller 4 ekstemporale. Paa landsmaal, diktat og gjenfortælling (hver 2den eller 3dje uke).

Tysk (4 t.). Av Voss, Deutsches Lesebuch, Ergänzungsband, læses statarisk nr. 24 (4 sider), og kursorisk nr. 25 (10 sider). Av Voss, Deutsche Lesestücke für das Gymnasium nr. 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 22 — til sammen 46 sider; kursorisk 23 sider.

Av Voss, Deutsche Schulgrammatik, grössere Ausgabe, syntaksen samt repetition av formlæren efter behovet.

Skriftlige øvelser: to gjenfortællinger om maaneden paa skolen (av og til fra pensumet, væsentlig ukjent stof).

Engelsk (2 t.). Læsning og oversættelse, dels leksevis, dels ekstemporale, av mindst 150 sider, mest efter Eitrem's Lettere engelsk læsning for gymnasiet, dernæst bl. a. Eitrem's og Anders-

sens Utvalg av engelske klassikere. Hovedvekten lægges paa glosetilegnelse.

Fransk (2 t.). Bødtker og Høst, Franske læsestykker for gymnasiet. Av artiumspensumet læses mindst 40 sider; desuten ca. 10 sider delvis ekstempore. Knudsen, Kortfattet fransk grammatik.

Historie (3 t.). Schjøth og Lange, Lærebok i verdenshistorien for gymnasierne, 1ste bind ut.

Johnsen og Pedersen, Norges historie for gymnasiet, til aar 1660.

Geografi (2 t.). Haffner og Werenskiold, Norges geografi for gymnasiet, læses helt og repeteres.

Naturfag (5 t.). Isaachsen, Lærebok i fysik, til varmelæren. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen.

Matematik (6 t.). Johannesen, Aritmetik og algebra for gymnasiet; de nummere som i 1ste klasse blev forbigaaet (dog ikke 68), og saa fra 111 og ut boken.

Johannesen, Geometri for gymnasiet, fra Regulære mangekanter og ut. — Johannesen, Lærebok i plantrigonometri for gymnasier og tekniske skoler. — Alfsen, Elementær stereometri for gymnasier og tekniske skoler. — Alfsen, Analytisk plangeometri til nr. 45 (Cirkelen). Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen. (Johannesen, Opgaver i aritmetik og algebra for gymnasiet, Johannesen, Beregningsopgaver i stereometri, Alfsen, Opgaver i analytisk geometri).

Tegning (1 t.). Projektionstegning: En del pyramider og prismer, en kegle og en cylinder, tegnes „utfoldet“, skjæres ut og limes sammes. Projektion paa tre planer. Projektion av en del enkelte (og nogen lette sammensatte) opstillinger av prismer og pyramider. Linjers og planers tracer findes ved at forlænge legemers kanter og flater. Legemer staaende paa skraaplan. Skjæring mellem legemer og planer. (I den største del av skoleaaret gives hjemme-opgaver én gang om uken).

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller XVIII—XXI. Floretfegning. I mai og juni skyteøvelser.

Sang (1 t.). Foredrag av læreren om akustik, den menneskelige stemme og dens arter, om vore folkeinstrumenter og om orkestrets sammensætning, samt om norske tonedigtere. — Tostemmig sang, tildels efter den samme sangbok som i middelskolen.

2 G. H.

Religion.	} Som i 2 G. R.
Norsk.	
Tysk.	

Engelsk (7 t.). Av Brekke og Western, Utvalg av engelske forfattere til bruk for det sproglig-historiske gymnasiums anden og tredje klasse, læses hele pensumet (170 s.), hvorefter der repeteres saalangt som mulig. Et par romaner — ofte C. Doyle (Brigadier Gerard, The Exploits of Gerard), ogsaa B. Harraden (Ships that pass in the Night) læses kursorisk, hjemme og paa skolen. Elevene tilskyndes til at bruke skolens haandbibliotek av lettere litteratur. Western, British Institutions. Grammatik efter behov. Skriftlige arbeider — dels hjemme, dels paa skolen — hver 14 dag eller noget oftere.

Fransk (3 t.). Bødtker og Høst, Franske læsestykker for gymnasiet. Av artiumpensumet læses mindst 60 sider og desuten ca. 15 sider delvis ektempore. Knudsen, Kortfattet fransk grammatik.

Historie (5 t.). Som 2 G. R., og desuten enkelte hefter av Historisk læsning for gymnasiet, utgit med bidrag av Kirke-departementet.

Geografi. Som i 2 G. R.

Matematik (3 t.). Johannesen, Geometri for gymnasiet læses ut. — Johannesen, Trigonometri for det sproglig-historiske gymnasium. Repetition av det hele artiumspensum. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen.

Gymnastik. } Som i 2 G. R.
Sang. }

2 G. L.

Religion. }
Norsk. } Som i 2 G. R.
Tysk. }
Engelsk. }

Fransk. Som i 2 G. H.

Latin (7 t.). Schreiner, Kortfattet latinsk grammatik læses i sin helhet. — Ording, Latinsk elementærbok; derefter mindst 40 sider av Schreiner, Latinske læsestykker for 2den gymnasieklasse. — Stil mindst en gang om uken: i 1ste halvaar dels efter læsebokens norske eksempler, dels efter opgaver fra læreren; i 2det halvaar efter Hofgaards Opgaver i latinsk stil.

Historie. } Som i 2 G. R.
Geografi. }
Matematik. } Som i 2 G. H.
Gymnastik. } Som i 2 G. R.
Sang. }

3 G. R.

Religion (1 t.). Fortsat gjennomgaaelse av utvalgte stykker av det nye testamente. Derefter gjennomgaaes det meste av *Gust. Jensen*, Kristenlære.

Norsk (6 t.). *Riksmaal*. Holberg, Erasmus Montanus eller Jeppe paa bjerget (andre komedier kursorisk, hvis der er tid), dels ogsaa utvalgte stykker av Peder Paars og epistlerne. Wessel, Kjærlighed uten strømper. Ibsen, Kongsemnerne eller Samfundets støtter eller De unges forbund (mindst 1 av dem statarisk, de andre kursorisk, hvis man rækker det) samt enkelte digt. De fleste avhandlinger i Sigurd Ibsens „Utsyn og indblik“ gjennomgaaes. Artiumspensumet repeteres.

Landsmaal. Koht, Landsmaals-stykke II og III. Artiumspensumet repeteres.

Oldnorsk. Begynderboken læses ut, samt 15—20 sider av Nygaards „Utvalg“.

Folkeviser. Draumkvæde og Harald Kongjen og Henning unge (enkelte andre læses kursorisk).

Hofgaard, Norsk litteraturhistorie.

Nygaard, Sproget i Norge.

Skriftlige øvelser. 12 norske stiler, derav 3 ektemporale. Paa landsmaal gjenfortællinger og lette stiler av fortællende og skildrende art (et arbeide hver 3dje uke).

Tysk (4 t.). Statarisk læses Schillers Wilhelm Tell, akt I og II, 37 sider, samt utvalgte scener av Goethes Faust, 20 sider; kursorisk læses Wilhelm Tell, akt III og IV -- 30 sider. Litteraturhistoriske opplysninger om de læste forfattere.

Grammatikken repeteres avsnitsvis efter behovet. Skriftlige øvelser som i 2 G. (ukjendt stof).

Engelsk (1 t.). Fortsættelse som i 2 G. R.; mindst 50 sider.

Fransk (2 t.). Fortsættelse i Bødtker og Høst, Franske læsestykker for gymnasiet. -- Det hele artiumspensum (70 sider) og grammatikken repeteres. 10 à 20 sider væsentlig ektemporal-læsning.

Historie (3 t.). Schjøth og Lange, Lærebok i verdenshistorien for gymnasiene, 2det bind. Resten av Norges historie. -- Taranger, Norsk samfundslære I. — Repetition ogsaa av 1ste og 2den klasses pensum.

Geografi (1 t.). Alexander, Matematisk geografi læses og repeteres.

Naturfag (7 t.). Isaachsen, Lærebok i fysik læses tilende og repeteres. Skriftlige oppgaver hjemme og paa skolen. Thekla Resvoll, Biologi for gymnasiet, I Botanik. Kristine Bonnevie, Biologi for gymnasiet, II Zoologi.

Matematik (6 t.). Alfsen, Analytisk plangeometri til ende. Johannesen, Om den hele funktion og høiere aritm. rækker (i kontratryk).—Repetition: Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen.

Tegning (1 t.). Fortsættelse fra forrige klasse; en opgave om uken, som paabegyndes paa skolen og gjøres færdig hjemme.

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller XXI—XXV. Hovedrepetition.

Sang (1 t.). Tostemmig sang („De tusen hjems sange“).

3 G. H.

Religion. Som i 3 G. R.

Norsk (7 t.). Som i 3 G. R., men 30—35 sider mere av Oldnorsk.

Tysk. Som i 3 G. R.

Engelsk (7 t.). Repetition av det historiske pensum fuldendt forsaavidt dette ikke er gjort i 2den klasse. Shakespeare: The Merchant of Venice (i Collins utgave; de avsnit som ikke oplægges til artium, blir kun ekstempereret). Derefter 40 Tauchnitzsider engelsk poesi, utvalgte avsnit av Byron, Childe Harold.

Engelsk litteraturhistorie (etter O. Anderssen, eller prof. Sefton Delmer, English Literature). Kursorisk som før. Repetition av pensum, institutioner, litteraturhistorie. Skriftlig som før.

Fransk (5 t.). Fortsættelse i Bødtker og Høst: Franske læsestykker for gymnasiet. Det hele artiumspensum (140 sider) og grammatikken repeteres. Desuten 15 à 30 sider væsentlig ekstemporallæsning.

Historie (5 t.). Som 3 G. R., og desuten enkelte hefter av Historisk læsning for gymnasiet, utgit med bidrag av Kirke-departementet, eller enkelte avsnit av den nyere tids historie i utførligere fremstilling.

Naturfag (2 t.). Thekla Resvoll, Biologi for gymnasiet, I Botanik. Kristine Bonnevie, Biologi for gymnasiet, II Zoologi.

Gymnastik. }
Sang. } Som i 3 G. R.

3 G. L.

Religion. }
Norsk. }
Tysk. }
Engelsk. } Som i 3 G. R.

Fransk (3 t.). Fortsættelse i Bødtker og Høst, Franske

læsestykker for gymnasiet. Det hele artiumspensum (100 sider) og grammatikken repeteres. Desuten 15 à 25 sider væsentlig ekstemporallæsning.

Latin (11 t.). Fortsættelse i Schreiner, Latinske læsestykker for 2den gymnasieklasse. — 25—30 (teubnerske) tekstsider av Cicero (De imperio Gn. Pompei eller In Catilinam I og utvalg av II og III). — Av Livius 21de eller 22de bok omtrent 30—35 sider. Repetition av det hele artiumspensum (ialt mindst 130 sider). En del kursorisk læsning. Grammatikken læses ut og repeteres. — Det viktigste av de romerske stats- og krigsantikviteter (dikteres). — Utvalg av Schreiners Vokabularium. — Et skriftlig arbeide hver uke paa skolen, og et hjemme hver anden uke (i 1ste halvaar mest stil, i 2det halvaar oversættelse).

Historie. Som i 3 G. R.

Naturfag. Som i 3 G. H.

Gymnastik. {

Sang. } Som i 3 G. R.

V. Avgangseksamener.

A. Artium.

Til artium blev av undervisningsraader git følgende opgaver:

Norsk stil.

1. Norge for hundrede aar siden og nu.
(Norig for hundrad aar sidan og nu).
2. Hvad er det som binder os til fædrelandet.
(Kva er det som bind oss til fædrelandet.)

Norsk attforteljing.

(Landsmaal).

Gjætaren som vart kjøpmann.

Paa ei av øyarne ute ved havsida var det ein gjætar, som sjølv aatte dei sauerne han gjætte. Ein klaar sumardag var sueflokken paa beite ved strandi. Det bles ein lett sumarvind. Han sette seg paa ein stein og kvilde. Havet laag blankt og stilt, so dei kvite segli paa skutorne som siglde framum, spegla seg i vatnet. Gjætaren vart so hugteken av dette at han vart lysta paa aa verta kjøpmann. „Kor gildt det skulde vera“, sa han med seg sjølv, „aa pløgja denne slette „blaamyri“ med ei vakker skuta, som eg sjølv aatte, og vitja framande land i staden for aa sitja her og sjaa etter ein saueflokk, som korkje hev vit eller kjenslor. Og kor mykje vilde eg ikkje tena paa den maaten! Og for en greid veg fram til rikdom og æra“. Han tok straks den raadi aa verta kjøpmann. Han lagde snøgt i veg, og selde sauerne og alt han aatte. Han kjøpte ei vakker skuta og lasta henne med kleppfisk og siglde avstad; han etla seg til Spania. Men han var ikkje komen langt fraa land, fyrr det rauk upp ein storm, og baarorne voks seg so store som berg og skola inn yver skuta. Stormen vart sistpaa so sterk at dei ottast for at skipet skulde søkka, og han laut kasta *farmen* i havet. Sidan dreiv skuta inn paa ein *bode* nær ved strandi og vart sundslegi. Det var med naudi at han sjølv berga livet. Svoltten og forfrosen gjekk han so til byen, der den mannen budde som hadde

kjøpt sauene hans; og han var no glad at han vart leigd til aa gjæta deim. So sat han ein dag paa same romet som hin gongen, og havet laag paa nytt lag stilt og roleg. „Aa“, sa han „du lokkande og falske hav; det er faafengt aa daara meg endaa ein gong. Ulukka hev gjort meg for fatig til at eg kan narrast meir; og røynsla hev gjort meg so vis, at korleis lagnaden so kann verta, skal eg aldri meir tru meg til din falske barm.“

Fyrr attforteljingi vart opplesi, skriv læraren upp paa tavla yverskrifti og
Skola, skvalpe.
farm m. ladning.
bode m. undervandsskjær.

Tysk gjengivelse.

Der tod des Kaisers Friedrich I.

Einer der kraftvollsten und mächtigsten deutschen Kaiser war der Hohenstaufe Friedrich I, wegen seines rötlichen Bartes auch der Kaiser Rotbart oder Barbarossa genannt. — Beinahe 40 Jahre hatte er regiert, zahlreiche Kriege geführt, und so war nach einem tatenreichen Leben der gewaltige Mann zum Greise geworden. Da kam aus dem Morgenlande her die Nachricht, die heilige Stadt Jerusalem, welche seit fast mehr als 100 Jahren in dem Besitz der Christen war, sei von Saladin, dem Sultan von Ägypten, erobert worden. Diese Kunde erregte in der ganzen Christenheit die grösste Bestürzung, und der Pabst forderte alle christlichen Fürsten und ihre Völker auf, die heilige Stadt zum zweiten Mal den Händen der Ungläubigen zu entreissen.

Mit dem Frühlinge des Jahres 1189 versammelten sich die Kreuzfarer aus allen Teilen Deutschlands in Regensburg; ihre Zahl belief sich auf mehr als 100 000. Der alte Barbarossa stellte sich an ihre Spitze. Die Regierung des Reiches übergab er einem seiner Söhne und zog nun mit dem stattlichen Heere durch das griechische Reich nach Kleinasien. Dort kamen die Kreuzfahrer in wüste und wasserlose Gegenden; der Mangel an Lebensmitteln wurde so gross, dass man sogar Pferdefleisch ass und Pferdeblut trank. Als die ermatteten Pilger dann endlich auf ein grosses, feindliches Heer stiessen, schien ihnen der Untergang gewiss. Allein Friedrich verzagte nicht. Mit wenigen, aber kräftigen Worten sprach er den seinen Mut ein. Alle empfangen das heilige Abendmahl und stürzten dann mitt solcher Wut auf die Feinde, dass ein grosser Teil derselben erschlagen, die übrigen nach allen Seiten hin zerstreut wurden.

Ermutigt durch den Sieg setzten sie den Zug fort und erreichten den Fluss Saleph, über welchen das Heer setzen musste. Über den Strom führte nur eine schmale Brücke, und weil deshalb der Zug nur langsam hinüberging, beschloss der Kaiser, des Zögerns müde, hindurch zu schwimmen. Furchtlos wie immer sprengte er mit seinem Rosse in den Strom. Da ergriffen die Wellen den allzukühnen Greis und rissen ihn fort. Ein Ritter, der ihm nachgeschwommen war, erfasste ihn; beide gerieten aber in einen Wirbel, der sie aus einander riss. Einem zweiten, der sich mit seinem Rosse ins Wasser geworfen hatte, gelang es zwar den Kaiser ans Land zu bringen, aber als Leiche.

1189. Frühling. --- Regensburg.

Der Saleph.

Overskriften og de opgivne ord skrives paa vægtavlen og læses for kandidatene. Derpaa læses opgaven op to ganger.

Engelsk skriftlig.

Give a Brief Sketch of the Life of William of Orange and show what were his Chief Political Aims.

(Length of Paper not to exceed two or three written pages).

Latinsk oversættelse.

Anno urbis conditae quingentesimo quinquagesimo quarto, simulatque pax cum Carthaginensibus facta est, P. Sulpicius consul cui Macedonia provincia sorte evenerat, suadente senatu ad comitia tulit, ut Philippo regi Macedonibusque, qui sub regno eius essent, ob injurias sociis populi Romani illatas bellum indiceretur. Sed magno consensu populus *rogationem antiquavit*.¹ Ægre eam rem passi senatores consulem pro se quisque hortabantur, ut de integro comitia eidem rogationi ferendae ediceret; prius autem reprehenderet ignaviam populi atque doceret, quanto damno dedecorique *dilatio*² belli futura esset. Itaque consul contione advocata: „Ignorare“, inquit, „mihi videmini, Quirites, vos consuli, non utrum bellum an pacem habeatis — neque enim liberum id vobis permittet Philippus, qui terra marique ingens bellum molitur —, sed utrum in Macedoniam legiones transportetis, an hostes in Italiam accipiatis. Hoc quantum intersit, si numquam alias, Punico proximo certe bello experti estis. Quis enim

dubitat, quin, si Saguntinis obsessis impigre tulissemus opem, totum in Hispaniam aversuri bellum fuerimus, quod cunctando cum summa clade nostra in Italiam accepimus? Macedonia potius quam Italia bellum habeat, hostium urbes agrique ferro atque igne vastentur. Huius vobis sententiae non consul modo auctor est, sed etiam dii immortales, qui mihi sacrificanti precantique, ut hoc bellum mihi vobisque, sociis ac nomini Latino, classibus exercitibusque nostris bene eveniret, laeta omnia prosperaque portenderunt.“

Deinde, cum nova comitia edicta essent, populus bellum iussit.

¹ rogationem antiquare = forkaste et forslag (vraka eit framlegg).

² dilatio = utsættelse (utsetjing).

Fysik.

I.

Giv en fremstilling av den elektriske strøms primære og sekundære kemiske virkninger, av Faradays elektrolytiske love, av elektrolytisk strømmåaling samt elektrolysens tekniske anvendelser.

II.

Det midlere damptryk i cylinderen av en dampmaskine uten kondensator er 6 atmosfærer. Stemplets flate er 800 cm.², og stempelslagets længde er 80 cm. Hvor stort arbeide utføres under en omdreining av maskinakselen? Beregn maskinens effekt, naar akselen gjør 90 omdreininger pr. minut. Find kulforbruket pr. døgn, naar man regner, at kun 6 pct. av kullenes energt nyttiggjøres.

En atmosfæres tryk sættes = $1 \frac{\text{kg.}}{\text{cm.}^2}$, varmens mekaniske ækvi-
valent = 425, kullenes forbrændingsvarme = 8000 kalorier.

III.

Et litet lysanlæg, som mottar strøm fra et akkumulatorbatteri, bestaar av 30 paralelkoblede glødelamper, hver indrettet for en lysstyrke av 25 normallys ved en lampespænding av 110 volt. Hvor stor bør strømføringen være i tilledningen til lysanlægget, naar alle lamper benyttes, og man regner et energiforbruk av 1,1 watt pr. normallys? Hvor stor er resultatmotstanden av samtlige lamper?

Akkumulatorbatteriets elektromotoriske kraft er 125 volt, og dets indre motstand er $\frac{1}{3}$ ohm. Motstanden i ledningen fra akkumulatoren til lysanlægget er avpasset saadan, at lysanlægget netop opnaar den rigtige spænding (110 volt), naar alle 30 lamper benyttes. Beregn denne motstand samt akkumulatorbatteriets polspænding.

Under ufladningen synker imidlertid akkumulatorbatteriets elektromotoriske kraft, og efter en viss tid er den 120 volt. Hvormange lamper av ovennævnte slags kan batteriet nu underholde, naar dets indre motstand og motstanden i tilledningen til lysanlægget antages at være uforandret?

Matematik.

a. For reallinjen.

I.

Bevis at to pyramider er likestore, naar de har likestore grundflater og likestore høider.

Fortæl ganske kort, hvor denne sætning kommer til anvendelse i læren om pyramidens kubikindhold.

II.

De to punkter $(a, 0)$ og $(-a, 0)$ er git. Gjennem det første av disse punkter drages en ret linje med en vilkaarlig vinkelkoefficient k , og gjennem det andet en ret linje med vinkelkoefficient k_1 , bestemt ved ligningen

$$k \cdot k_1 = t,$$

hvor t er et konstant tal, positivt eller negativt.

Find ligningen for det geometriske sted for disse linjers skjæringspunkt.

Gjør rede for, hvorledes ligningens geometriske betydning forandrer sig, idet t gjennemløper alle værdier fra $-\infty$ gjennem 0 til $+\infty$.

Tegn figur $a = 4$ og indfør paa den de fire løsninger, som svarer til $t = 0$, $t = -1$, $t = +1$ og $t = +\infty$.

III.

I et triangel er git siden a , summen q av de to andre sider samt flateindholdet t .

Uttryk den givne sides motstaaende vinkel A trigonometrisk ved hjælp av de givne størrelser a , q og t .

Den for talregningen *bekvemteste* formel faar man ved at indføre den halve vinkel. Dette er dog *ikke nødvendig* for opgavens løsning.

Taleksempel. Beregn vinkelen A av den fundne formel, naar

$$a = 8,74, \quad q = 12,51 \quad \text{og} \quad t = 17,28.$$

Logaritmeregningen forlanges indført.

b. For den sproglig-historiske linje.

1) For 3dje klasse (gammel ordning).

I.

Sidekanten i en regulær firkantet pyramide har en længde $= s$. Sideflatens bøjningsvinkel med grundflaten er 45° . Find pyramidens kubikindhold og samlede overflate uttrykt ved s . Hvis trigonometriske funktioner til 45° brukes, skal disses værdier findes uten hjælp av tabeller.

Beregn tilslut sidekantens bøjningsvinkel med grundflaten.

II.

Utleed formelen for hvad en kapital vil være vokset til efter n terminer med renter og rentesrenter efter p ‰ pr. termin.

Anvendelse: En mand skjænker 25 000 kr. til et legat. Han bestemmer, at kapitalen med renter og rentesrenter skal bli staaende urørt, inntil legatsummen har naaet størrelse av 40 000 kr. Hvor længe vil det vare, før dette sker, naar rentefoten er $4\frac{1}{2}$ pct. p. a.?

III.

Konstruer en retvinklet trekant, hvori hypotenusen er 1 dm., og hvor den rette vinkels halveringslinje deler hypotenusen i forholdet 3:5. Gjør rede for løsningen.

Beregn derefter katetene og de spidse vinkler i denne trekant.

2) For 2den klasse.

I.

Find røttene i ligningen $x^2 + bx + c + 0$.

Find videre disse røtters sum og produkt, og uttryk resultatene i sætninger.

Anvendelse: Hvilken andengradsligning har røttene $-2 + \sqrt{3}$?

II.

Utleed formelen for hvad en kapital vil være vokset til efter n terminer med renter og rentesrenter efter p ‰ pr. termin.

Anvendelse: En mand skjænker 25 000 kr. til et legat. Han bestemmer, at kapitalen med renter og rentesrenter skal bli staaende urørt, indtil legatsummen har naadd en størrelse av 40 000 kr. Hvor længe vil det vare, før dette sker, naar rentefoten er $4\frac{1}{2}$ pct. p. a.?

III.

Konstruer en retvinklet trekant, hvori hypotenusen er 1 dm., og hvor den rette vinkels halveringslinje deler hypotenusen i forholdet 3:5. Gjør rede for løsningen.

Beregn derefter katetene og de spidse vinkler i denne trekant.

Projektionstegning.

Et regulært femkantet prisme ligger med sin ene sideflate paa horisontalplanet. Sidekantene danner en vinkel paa 30° med vertikalplanet, aapning mot høire. Prismets bakerste hjørne A ligger an mot vertikalplanet. Prismets sidekant er 8 cm., grundflatens side 5 cm. Konstruer prismets projektioner.

Gjennem den fra hjørnet A utgaaende sidekant AB skal dernæst lægges et plan som danner en vinkel paa 30° med horisontalplanet, og hvis horisontale trace falder tilvenste for AB . Bestem dette plans tracer og skjæring med prismet.

Dette plan med den del av prismet som ligger ovenover det, skal endelig flyttes bort ved siden av sin oprindelige stilling og lægges ned i horisontalplanet, saaledes at planets trace fremdeles danner den samme vinkel med grundlinjen som før. Den øvre del av prismet kommer altsaa da til at ligge med skjæringsflaten paa horisontalplanet; hjørnet A skal falde i grundlinjen. Konstruer dens projektioner i den nye stilling.

Ved optrækningen av den første figur skal planet betragtes som ugjennemsiktig.

Til **realartium** blev (av klassens 51 elever) 35 anmeldt som skolens elever. Av disse blev 1 rejicert ved den skriftlige prøve. Av de 16 ikke anmeldte blev 6 rejicert ved den skriftlige prøve, en blev syk og fuldførte ikke eksamen.

De 43 som fuldførte eksamen var følgende:

1. Adelsten, Haakon, f. $21/8$ 91, søn av gaardbruker A. Johannesen, V. Moland, elev av skolen i 1 aar.
2. Amnéus, Ruth, f. $21/8$ 95, datter av kontorchef, cand. jur. J. Amnéus, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
3. Bentzen, Dag, f. $31/7$ 96, søn av stadsfysikus G. E. Bentzen, Kristiania, elev av skolen i 12 aar.
4. Berg, Arne, f. $15/10$ 95, søn av restauratør S. O. Berg, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
5. Birch, Ragnvald, f. $28/11$ 94, søn av provisor J. Chr. F. Birch, Kviteseid, elev av skolen i 3 aar.
6. Braaten, Finn, f. $14/1$ 95, søn av tømmermerker A. J. Braaten, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
7. Bøe, Einar, f. $6/11$ 94, søn av gaardbruker K. K. Bøe, Krødsherred, elev av skolen i 3 aar.
8. Dahl, Victor Anker, f. $23/8$ 96, søn av kjøbmand V. A. Dahl, Kristiania, elev av skolen i 12 aar.
9. Dietrichsen, Leif, f. $10/5$ 96, søn av revisor W. Dietrichsen, Kristiania, elev av skolen i 9 aar.
10. Eckhoff, Erling Anders Svensson, f. $5/11$ 94, søn av sogneprest M. V. Eckhoff, Sund, elev av skolen i 1 aar.
11. Eckhoff, Michael Nissen Luytkis, f. $21/7$ 95, søn av apoteker L. F. Eckhoff, Kongsberg, elev av skolen i 11 aar.
12. Fosmo, Ole Adolf Martinius, f. $15/5$ 93, søn av gaardeier O. Fosmo, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
13. Giertsen, Gustav Adolf Sommerfelt, f. $4/12$ 95, søn av doktor Per Giertsen, Kristiania, elev av skolen i 12 aar.
14. Gladheim, Christen, f. $13/9$ 95, søn av kjøbmand H. H. Gladheim, Kongsberg, elev av skolen i 3 aar.
15. Gottenborg, Brynjulf Herman, f. $28/8$ 93, søn av sekretær G. H. Gottenborg, Kristiania, elev av skolen i 2 aar.
16. Gundersen, Leif Borring, f. $27/6$ 95, søn av kjøbmand R. Gundersen, Vadsø, elev av skolen i 3 aar.
17. Hauglie, Asle Trygve, f. $29/11$ 94, søn av maskinist J. H. Hauglie, Aker, elev av skolen i 1 aar.
18. Havrevold, Olav, f. $26/5$ 95, søn av grosserer L. Havrevold, Kristiania, elev av skolen i 13 aar.
19. Hjersing, Carsten, f. $17/6$ 95, søn av bryggerieier H. K. Hjersing, Moss, elev av skolen i 2 aar.
20. Holth, Asbjørn, f. $6/10$ 95, søn av gaardbruker P. A. Holth, N. Odalen, elev av skolen i 4 aar.
21. Holter, Odd, f. $16/12$ 94, søn av kaptein A. F. Holter, Drøbak, elev av skolen i 1 aar.

22. Jensen, Rolf Jæger, f. $28/2$ 97, søn av skibskaptein F. Jensen, Kristiania, elev av skolen i 1 aar.
23. Johansen, Thorolf John, f. $31/3$ 96, søn av mægler H. Johansen, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
24. Leikvand, Sigrud Cathrina, f. $3/3$ 95, datter av fuldmægtig O. K. Leikvand, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
25. Lund, Dagfrid, f. $4/5$ 96, datter av bokholder Th. M. Lund, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
26. Løhren, Alf, f. $21/1$ 95, søn av lensmand N. J. Løhren, Urskog, elev av skolen 2 aar.
27. Malmer, Hugo Carsten, f. $27/9$ 95, søn av gaardbruker P. H. Malmer, Eidskog, elev av skolen i 3 aar.
28. Møystad, Diderich Cappelen, f. $11/12$ 90, søn av skogeier H. Møystad, Elverum, elev av skolen i 1 aar.
29. Nicolaisen, Arvid, f. $16/8$ 95, søn av lensmand L. Nicolaisen, Hole, elev av skolen i 3 aar.
30. Nilsen, Andreas Jacob, f. $23/10$ 94, søn av disponent L. Nilsen, Harstad, elev av skolen i 1 aar.
31. Nordhagen, Erik, f. $20/8$ 94, søn av lærer E. Nordhagen, Hallingdal, elev av skolen i 2 aar.
32. Opsahl, Helge Berger, f. $11/6$ 95, søn av o.r.sagfører H. Opsahl, Nordstrand, elev av skolen i 8 aar.
33. Platou, Astrid, f. $17/9$ 95, datter av generaldirektør Chr. Platou, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
34. Rudie, Øistein Kristoffer, f. $2/4$ 96, søn av kjøbmand G. Rudie, Valdres, elev av skolen i 3 aar.
35. Sand, Esten, f. $3/8$ 83, søn av gaardbruker J. Sand, Kvikne, elev av skolen i 2 aar.
36. Spønning, Knut Lindboe, f. $4/4$ 96, søn av fuldmægtig K. J. A. L. Spønning, Saude, elev av skolen i 3 aar.
37. Staubo, Rolf, f. $21/8$ 96, søn av skibsreder Chr. P. Staubo, Kristiania, elev av skolen i 7 aar.
38. Steenberg, Thomas Lund, f. $23/8$ 96, søn av sanitetsmajor M. Th. Steenberg, Kristiania, elev av skolen i 12 aar.
39. Sunde, Valborg Marie, f. $27/12$ 93, datter av overlærer R. Sunde, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
40. Sverdrup, Einar, f. $18/12$ 95, søn av lærer ved Menighets-fakultetet J. E. Sverdrup, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
41. Walnum, Alf, f. $12/7$ 95, søn av sogneprest S. B. H. Walnum, Vik, elev av skolen i 1 aar.
42. Wennevold, Sigvardt Fredrik, f. $15/1$ 95, søn av byraachef H. Th. Wennevold, Kristiania, elev av skolen i 13 aar.
43. Øgaard, Alf Paul, f. $21/11$ 92, søn av lensmand A. Øgaard, Vardal, elev av skolen i 1 aar.

Eksamensutfaldet for de enkelte elever var:

s. betyr Særdeles tilfredsstillende, m. Meget tilfredsstillende, t. Tilfredsstillende, n. Nogenlunde tilfredsstillende, M. Maatelig. Ved utregning av hovedkarakteren regnes s. = 4, m. = 3, t. = 2, n. = 1, M. = \div 2).

	Norsk skr.		Tysk skr.		Matem. skr.		Fysik skr.		Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Naturfag		Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hovedkarakter
	A	B																			
1. Adelsten . . .	t.	n.	t.	t.	m.	t.	n.	t.	m.	t.	m.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	32	14	t.
2. Amnéus . . .	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	—	26	12	t.
3. Bentzen . . .	t.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	m.	t.	m.	t.	m.	m.	t.	t.	31	14	t.
4. Berg	t.	t.	n.	n.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	t.	33	14	t.
5. Birch	t.	t.	n.	n.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	31	14	t.
6. Braaten . . .	m.	t.	t.	t.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	t.	35	14	m.
7. Bøe	t.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	40	14	m.
8. Dahl	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	38	14	m.
9. Dietrichsen .	t.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	39	14	m.
10. Eckhoff, E. .	n.	n.	n.	n.	t.	n.	t.	n.	t.	n.	t.	n.	t.	t.	m.	n.	t.	t.	22	14	n.
11. Eckhoff, M. .	t.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	35	14	m.
12. Fosmo	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	t.	37	14	m.
13. Giertsen . . .	t.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	40	14	m.
14. Gladheim . .	t.	t.	m.	t.	m.	t.	t.	t.	m.	m.	t.	m.	m.	t.	m.	t.	m.	m.	34	14	t.
15. Gottenborg .	t.	M.	t.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	t.	m.	32	14	t.
16. Gundersen . .	n.	n.	t.	n.	t.	n.	t.	n.	n.	m.	m.	n.	m.	t.	t.	n.	m.	t.	26	14	t.
17. Hauglie . . .	m.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	36	14	m.
18. Havrevold . .	t.	M.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	t.	m.	27	14	t.
19. Hjerding . . .	t.	t.	t.	n.	t.	n.	m.	t.	m.	m.	t.	m.	m.	t.	t.	t.	m.	m.	30	14	t.
20. Holth	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	t.	30	14	t.
21. Holter	t.	t.	n.	n.	t.	n.	m.	i. ff.	n.	n.	t.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	—	18	13	n.
22. Jensen	t.	t.	n.	t.	m.	n.	m.	m.	m.	m.	t.	t.	m.	t.	m.	t.	m.	m.	33	14	t.
23. Johansen . . .	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	37	14	m.
24. Leikvand . . .	t.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	n.	m.	m.	—	28	13	t.
25. Lund	t.	n.	n.	n.	t.	n.	t.	t.	t.	m.	n.	n.	t.	n.	n.	t.	—	—	21	13	n.
26. Løhren	t.	n.	n.	n.	t.	n.	t.	n.	t.	n.	t.	n.	t.	t.	t.	n.	t.	t.	22	14	n.
27. Malmer	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	35	14	m.
28. Møystad . . .	t.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	t.	m.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	m.	33	14	t.	
29. Nicolaisen . .	n.	t.	m.	t.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	t.	m.	34	14	t.	
30. Nilsen	n.	t.	t.	n.	m.	n.	t.	n.	t.	t.	m.	t.	m.	t.	m.	t.	m.	t.	26	14	t.
31. Nordhagen . .	t.	n.	t.	t.	m.	t.	m.	t.	n.	m.	t.	n.	m.	t.	t.	m.	m.	m.	31	14	t.
32. Opsahl	n.	n.	t.	t.	m.	m.	t.	t.	m.	t.	m.	t.	m.	t.	m.	t.	m.	—	29	13	t.
33. Platou	n.	n.	t.	t.	m.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	n.	m.	m.	—	27	13	t.	
34. Rudie	t.	m.	n.	n.	t.	t.	t.	n.	n.	m.	t.	m.	n.	t.	m.	n.	t.	t.	26	14	t.
35. Sand	n.	t.	n.	t.	n.	n.	t.	n.	n.	n.	m.	m.	m.	m.	m.	n.	t.	t.	25	14	t.
36. Spønning . . .	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	t.	36	14	m.	
37. Staubo	t.	n.	m.	m.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	36	14	m.
38. Steenberg . .	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	35	13	m.	
39. Sunde	t.	n.	n.	n.	m.	n.	n.	n.	t.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	—	26	13	t.		
40. Sverdrup . . .	m.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	36	14	m.	
41. Walnum	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	m.	t.	t.	n.	t.	t.	28	14	t.	
42. Wennevold . .	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	29	14	t.	
43. Øgaard	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	n.	m.	30	14	t.

¹ Fik ved fornyet prøve ng.

Til **sproglig-historisk artium** blev av klassens 27 elever 21 anmeldt som skolens elever. — Alle bestod eksamen, nemlig:

1. Berg, Bjarne Werenskiold, f. $23/12$ 95, søn av verkseier J. W. Berg, Kristiania, elev av skolen i 12 aar.
2. Bjørn-Hansen, Astrid, f. $23/5$ 95, datter av skibsreder P. A. Hansen, Lyngør, elev av skolen i 3 aar.
3. Brodtkorb, Arnt Nicolai, f. $27/2$ 96, søn av grosserer H. L. Brodtkorb, Vardø, elev av skolen i 3 aar.
4. Dahl, Ingeborg Walace, f. $4/4$ 85, datter av bokhandler H. G. Dahl, Molde, elev av skolen i 1 aar.
5. Didrichsen, Erling, f. $20/3$ 94, søn av bankchef E. Didrichsen, Flekkefjord, elev av skolen i 3 aar.
6. Foss, Anna Sofie, f. $26/11$ 94, datter av fabrikant J. A. Foss, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
7. Gjems, Bodil, f. $12/6$ 94, datter av brukseier M. Gjems, Kongsvinger, elev av skolen i 3 aar.
8. Haug, Omar Peter, f. $17/11$ 93, søn av kommandersersjant O. P. Haug, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
9. Hektoen, Bergliot, f. $20/10$ 96, datter av byraacheff J. Hektoen, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
10. Henriksen, Klara, f. $14/1$ 94, datter av skibsfører M. Henriksen, Lyngør, elev av skolen i 3 aar.
11. Johnsen, Lilli Gustava, f. $17/7$ 93, datter av missionær L. Johnsen, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
12. Jørgensen, Mildrid, f. $25/1$ 96, datter av kontorchef C. J. E. Jørgensen, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
13. Kristoff, Harald, f. $25/10$ 94, søn av disponent H. Kristoff, Kristiania, elev av skolen i 13 aar.
14. Laastad, Emmy Ragnhild, f. $10/4$ 95, datter av skolebestyrer A. Laastad, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
15. Lund, Margaret, f. $12/2$ 95, datter av o.r.sagfører B. Chr. Lorck Lund, Hammerfest, elev av skolen i 3 aar.
16. Madsen, Birgit, f. $9/11$ 95, datter av kjøbmand J. M. Madsen, Finnaas, elev av skolen i 3 aar.
17. Madsen, Leif, f. $3/3$ 96, søn av reisende J. Madsen, Kristiania, elev av skolen i 12 aar.
18. Myhre, Solveig Otilie, f. $30/5$ 95, datter av fattigforstander O. Myhre, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
19. Olsen, Thora, f. $27/8$ 93, datter av ingeniør Nørbech-Olsen, Lysaker, elev av skolen i 4 aar.
20. Prydz, Sigrun, f. $4/5$ 96, datter av doktor H. Prydz, Nitte-dal, elev av skolen i 3 aar.
21. Renskoug, Ingar, f. $10/5$ 95, søn av bokhandler H. Renskoug, Lysaker, elev av skolen i 2 aar.

22. Scheie, Ingjerd Helene, f. $\frac{7}{7}$ 95, datter av gaardeier L. Scheie, Kristiania, elev av skolen i 2 aar.
23. Sellæg, Anna, f. $\frac{4}{12}$ 95, datter av kjøbmand P. Sellæg, Hammerfest, elev av skolen i 2 aar.
24. Stadheim, Anbjørg Pernille, f. $\frac{22}{2}$ 95, datter av lærer Chr. Stadheim, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
25. Staubo, Birgit, f. $\frac{31}{7}$ 94, datter av skibsreder Chr. P. Staubo, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
26. Sørensen, Astrid, f. $\frac{13}{10}$ 94, datter av grosserer N. Sørensen, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
27. Winther, Sverre, f. $\frac{30}{9}$ 95, søn av apoteker Chr. W. S. Pedersen, Eidsvold, elev av skolen i 2 aar.

Eksamensutfaldet for de enkelte elever var:

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hovedkarakter
1. Berg	n.	n.	n.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	n.	t.	m.	22	13	t.
2. Bjørn-Hansen	n.	t.	n.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	—	28	12	t.
3. Brodtkorb	t.	t.	n.	m.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	n.	n.	t.	24	13	t.
4. Dahl	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	—	31	12	m.
5. Didrichsen	n.	n.	n.	n.	t.	t.	n.	i. t.	m.	m.	n.	t.	n.	16	13	n.
6. Foss	t.	n.	n.	n.	m.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	t.	—	25	12	t.
7. Gjems	t.	n.	m.	t.	m.	m.	t.	t.	m.	m.	t.	t.	—	28	12	t.
8. Haug	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	28	13	t.
9. Hektoen	t.	m.	n.	n.	m.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	—	25	12	t.
0. Henriksen	t.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	—	32	12	m.
1. Johnsen	t.	t.	M.	t.	m.	t.	t.	m.	m.	m.	t.	n.	—	22	12	t.
2. Jørgensen	t.	t.	n.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	n.	t.	t.	—	28	12	t.
3. Kristoff	n.	n.	n.	t.	t.	t.	t.	n.	t.	t.	t.	t.	m.	23	13	t.
4. Laastad	t.	t.	M.	t.	t.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	—	19	12	n.
5. Lund	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	—	31	12	m.
6. Madsen, Birgit	t.	n.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	—	32	12	m.
7. Madsen, L.	t.	t.	n.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	33	13	m.
8. Myhre	t.	t.	t.	n.	t.	t.	t.	n.	n.	m.	m.	m.	—	24	12	t.
9. Olsen	t.	t.	n.	t.	t.	t.	m.	t.	m.	t.	m.	n.	—	25	12	t.
0. Prydz	m.	m.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	—	33	12	m.
1. Renskoug	t.	n.	M.	n.	m.	m.	t.	n.	m.	t.	m.	n.	m.	23	12	t.
2. Scheie	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	—	34	12	m.
3. Sellæg	t.	t.	n.	t.	m.	m.	n.	m.	t.	m.	t.	t.	—	26	12	t.
4. Stadheim	t.	n.	n.	n.	t.	t.	m.	t.	m.	m.	t.	t.	—	24	12	t.
5. Staubo	t.	n.	t.	n.	t.	t.	t.	n.	n.	t.	t.	n.	—	19	12	n.
6. Sørensen	t.	n.	m.	n.	t.	t.	t.	m.	t.	m.	t.	t.	—	25	12	t.
7. Winther	n.	n.	n.	n.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	n.	n.	t.	21	13	n.

¹ Fik ved fornyet prøve t.

Til sproglig-historisk artium med latin blev (av klassens 23 elever) 21 anmeldt som skolens elever. Av disse blev 1 rejicert ved den skriftlige prøve. De to ikke anmeldte blev begge rejicert ved den skriftlige prøve. De 20 som bestod eksamen var følgende:

1. Aanrud, Aase, f. $^{22}/_{11}$ 95, datter av forfatter H. Aanrud, Minne, Elev av skolen i 1 aar.
2. Amlie, Thomas, f. $^{4}/_{8}$ 95, søn av sogneprest O. Amlie, Høivaag, elev av skolen i 7 aar.
3. Bergh, Sigrid, f. $^{14}/_{5}$ 92, datter av kjøbmand H. Bergh, Horten, elev av skolen i 3 aar.
4. Bjørn-Hansen, Borghild Marie, f. $^{7}/_{12}$ 92, datter av skibsreder P. A. Hansen, Lyngør, elev av skolen i 3 aar.
5. Bülow-Hansen, Poul Victor, f. $^{28}/_{9}$ 96, søn av læge P. V. Bülow-Hansen, Kristiania, elev av skolen i 12 aar.
6. Giverholt-Hansen, Julius, f. $^{1}/_{11}$ 96, søn av byraacheff K. Giverholt-Hansen, elev av skolen i 3 aar.
7. Grann-Meyer, Ragnhild Astrid, f. $^{15}/_{2}$ 94, datter av arkitekt F. Y. Grann-Meyer, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
8. Gulbrandsen, Borghild, f. $^{14}/_{12}$ 94, datter av stationsmester J. Gulbrandsen, Rakkestad, elev av skolen i 3 aar.
9. Hognestad, Hans Olav, f. $^{22}/_{5}$ 96, søn av pastor P. H. Hognestad, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
10. Holmsen, Alfhild, f. $^{27}/_{10}$ 96, datter av ingeniør Th. V. Holmsen, Meldalen, elev av skolen i $1\frac{1}{2}$ aar.
11. Meidell, Johanne, f. $^{15}/_{2}$ 95, datter av grosserer P. T. Meidell, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
12. Moe, Reidar Trygve, f. $^{19}/_{11}$ 96, søn av sogneprest O. Moe, Kristiania, elev av skolen i 11 aar.
13. Oppen, Olav Christian, f. $^{22}/_{1}$ 97, søn av læge A. Oppen, Hønefos, elev av skolen i 3 aar.
14. Ree, Nils Ørnulf, f. $^{5}/_{5}$ 96, søn av lærer N. Ree, Jeløen, elev av skolen i 2 aar.
15. Riefling, Erling Max Bruno, f. $^{8}/_{10}$ 95, søn av musiker T. H. A. Riefling, Kristiania, elev av skolen 4 aar.
16. Sandberg, Fredrik Hiorth, f. $^{5}/_{10}$ 94, søn av toldbetjent Chr. J. Sandberg, Kristiania, elev av skolen i 10 aar.
17. Sinding, Thomas, f. $^{21}/_{9}$ 96, søn av læge B. Sinding, Kristiania, elev av skolen i 12 aar.
18. Smedal, Marie, f. $^{18}/_{8}$ 95, datter av fængselsdirektør A. Smedal, Kristiania, elev av skolen i 3 aar.
19. Støylen, Andreas, f. $^{30}/_{8}$ 96, søn av biskop B. A. Støylen, Kristianssand S., elev av skolen i 6 aar.
20. Thrap, Lauritz Bentzon, f. $^{7}/_{8}$ 95, søn av sekretær i Kirkedepartementet, N. A. Thrap, Kristiania, elev av skolen i 10 aar.

Eksamensutfaldet for de enkelte elever var:

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Latin skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hovedkarakter
1. Aanrud	t.	t.	t.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	—	34	13	m.
2. Amlie	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	42	14	s.
3. Bergh	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	37	13	m.
4. Bjørn-Hansen	t.	n.	n.	n.	m.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	t.	t.	—	27	13	t.
5. Bülow-Hansen	t.	n.	n.	t.	m.	m.	m.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	30	14	t.
6. Giverholt-Hansen	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	30	14	t.
7. Grann-Meyer	t.	t.	n.	t.	m.	t.	t.	n.	t.	t.	t.	t.	m.	—	26	13	t.
8. Gulbrandsen	t.	n.	m.	n.	m.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	—	29	13	t.
9. Hognestad . .	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	t.	38	14	m.
0. Holmsen . . .	t.	n.	n.	m.	t.	t.	t.	m.	m.	t.	m.	t.	m.	—	29	13	t.
1. Meidell . . .	t.	t.	t.	t.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	—	33	13	m.
2. Moe	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	37	13	m.
3. Oppen	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	—	37	13	m.
4. Ree	n.	n.	n.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	t.	t.	28	14	t.
5. Riefling . . .	n.	t.	n.	t.	m.	m.	t.	m.	m.	n.	t.	n.	t.	t.	28	14	t.
6. Sandberg . . .	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	38	13	m.
7. Sinding	s.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	t.	t.	t.	39	14	m.
8. Smedal	t.	n.	m.	t.	m.	t.	t.	n.	t.	t.	t.	m.	m.	—	28	13	t.
9. Støylen	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	t.	m.	t.	m.	m.	t.	—	32	13	m.
20. Thrap	t.	t.	m.	m.	m.	m.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	m.	m.	35	14	m.

B. Middelskoleeksamen.

Til middelskoleeksamen blev av undervisningsraadet git følgende opgaver:

Norsk stil.

En sommerkveld.
(Ein sumarkveld).

Tysk gjenfortælling.

Die Königin und der Hirtenknabe.

Die Königin Viktoria von England verbrachte fast alljährlich einige Wochen auf ihrem Schlosse Balmoral in Schottland. Hier war sie von den Regierungsgeschäften befreit und konnte die frische Gebirgsluft einatmen und sich recht von Herzen an der herrlichen Natur erfreuen. Die Königin war im Zeichnen und Malen geübt und liebte es sehr, stundenlang im Freien ihre Kunst zu üben.

Eines Tages, als sie mitten auf der Landstrasse Platz genommen hatte und damit beschäftigt war, das Schloss und seine schönen Umgebungen zu malen, kam eine grosse Schafherde, von einem Knaben getrieben, den Weg entlang. Die Thiere erschrakten, als sie die Königin erblickten, und blieben vor ihr stehen. „Gehe aus dem Weg, Alte!“ rief der Knabe. Die Königin war mit ihrer Arbeit eifrig beschäftigt. Dennoch erhob sie sich lächelnd, ging ein paar Schritt zur Seite und setzte sich wieder auf den Rand des Weges. Aber die dummen Tiere wagten es noch nicht, an ihr vorbeizugehen. Alle Anstrengungen des Knaben, all sein Rufen und Schelten war vergebens. Da übermannte ihn ein gerechter Zorn und er schrie: „Kannst du nicht machen, dass du fortkommst? Siehst du nicht, dass du meinen Schafen den Weg versperrst?“ In diesem Augenblick kam die Hofdame der Königin herbeigelaufen. „Schäme dich doch!“ sagte sie. „Weisst du nicht, dass es die Königin ist?“ „Die Königin?“ sagte der Knabe in geändertem Tone. „Hätte ich dass gewusst, hätte ich warten können, bis sie fertig wäre. Aber wer kann das wissen, wenn sie nicht feine Kleider anzieht, so dass sie die Leute erkennen können?“

Overskriften skrives paa vægtavlen og læses for kandidatene. Derpaa læses opgaven op to ganger.

Tysk stil.

(Riksmaalstekst).

Dronning Viktoria av England tilbragte næsten hver sommer nogen uker paa sit herlige slot Balmoral i Skotland. Hun var meget glad i at tegne og male. En dag hun hadde tat plads midt paa landeveien og var beskjæftiget med at tegne slottet og haven, kom en flok sauer, drevet av en *gjætergut*. Sauene blev forskrækket, da de saa dronningen, og blev staaende foran hende. „Gaa av veien!“ ropte gutten. Dronningen var ivrig beskjæftiget med sit arbeide. Hun gik bare et par skridt og satte sig igjen paa *kanten* av veien. Men de dumme dyr vaaget endda ikke at gaa forbi hende. Gutten blev sint og skrek: „Kan du da ikke komme av veien? Ser du ikke at du *stænger* veien for sauene?“ Nu kom dronningens hofdame forskrækket løpende hen til gutten. „Skam dig!“ sa hun, „kjender du ikke dronningen?“ „Er det dronningen?“ sa gutten. „Hadde jeg visst det, kunde jeg ha ventet, til hun blev færdig. Men hvem kan vite det, naar hun ikke *tar paa sig* fine klær, saa folk kan kjende hende?“

gjætergut = Hirtenknabe.

kant = Rand.

stænge = versperren.

ta paa sig = anziehen.

Engelsk gjenfortælling.

The Magpie's Nest.

(Skjæreredet).

A lady living in the neighbourhood of London had a beautiful ring which had been given her by her husband. She was very fond of it, but on account of its great value she wore it only *on festive* occasions.

This ring was lost and recovered in a curious way. One day the lady, returning from a wedding breakfast, went to her bedroom to change her dress. Standing before the open window she drew the ring from her finger and laid it beside her. At this moment the thought struck her that some orders had to be given to the servants and she hurried downstairs. She was kept there for half an hour; when she came back, the ring had disappeared and was nowhere to be found. No one but her maid had entered the room during her absence; but the girl firmly denied having

seen it there. It was, however, generally believed that she was the thief, and though there were no real proofs against her, she soon after had to leave the house.

A few months later the ring was discovered in a place where nobody would have thought of looking for it. A big tree before the house, with a magpie's nest in it, was cut down. When it lay on the ground, some children examined the nest, and there was the ring! There could be no doubt as to how it had come there. Evidently a magpie had caught sight of the glittering thing lying in the open window, and flying down, had picked it up and carried it away to its nest.

The lady was very sorry for the poor innocent girl. She did not rest till she had found out where she was staying, and had asked her pardon for the way in which she had been treated.

Festive, festlig.

Overskriften og den opgivne gløse skrives paa vægtavlen og læses for kandidatene. Derpaa læses stykket op to ganger.

Matematik.

I.

En fiskehandler kjøper ind et parti rundfisk paa 10000 kg. á 66 kr. pr. 100 kg. Hans utgifter til lagring o. s. v. utgjør 348 kr. og til mægleren maa han betale $\frac{7}{12}$ pct. av indkjøpssummen.

Gjennem sin agent i Neapel sælger han partiet til et italiensk firma. Partiet skibes til Italien med engelsk skib. Fragten betales med 41 sh. pr. 1000 kg. Kursen for 1 £ er kr. 18,20. 1 £ = 20 sh. Han assurerer ladningen for 7500 kr. og betaler i præmie herfor $\frac{1}{2}$ pct. av assurancesummen.

Som betaling mottar han en anvisning paa en norsk bank, lydende paa 10950 fr. Banken betaler anvisningen i norske penger efter kurs: 100 fr. = kr. 71,20.

Der hengaar 75 dage mellem indkjøpet og oppjøret for salget. For denne tid beregner han et rentetap av sit utlæg efter $5\frac{1}{2}$ pct. pr. a. Hvor stor er fiskehandlerens nettofortjeneste naar han ved oppjøret maa betale agenten i provision 1 pct. av anvisningens paalydende beløp?

Hvor mange pct. tjente fiskehandleren paa denne forretning?

II

Træk en ret linje AB .

Konstruer med radius 3,5 cm. en cirkel, som af AB avskjærer en korde saa lang som siden i en i cirkelen indskreven regulær firkant. Kald korden CD .

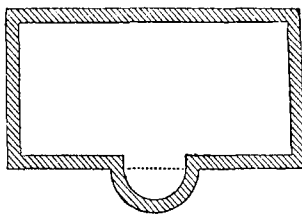
Konstruer dernæst en cirkel, som af AB avskjærer den samme korde CD , men har sit centrum paa den anden side af AB , og hvis radius har en saadan størrelse, at CD blir side i en i denne cirkel indskreven regulær sekskant.

Forklar fremgangsmaaten.

Kald centret i den første cirkel M , i den anden cirkel N , og beregn flateindholdet av firkanten $MCND$.

III.

Der skal mures en kjelder. Den skal bestaa av et rektangulært rum med en utbygning av form som en halv cylinder, saaledes som hosstaaende rids av kjelderens grundflate viser. Utbygningen skal anbringes midt paa den ene langvæg.

Det rektangulære rum skal være 25 m. langt og 13,2 m. bredt, utbygningens diameter 5 m., alt indvendig maalt. Kjelderens høide skal overalt være 2,3 m. og murens tykkelse 0,9 m.

Muringen betales med 8 kr. pr. m.³ murvæg uten fradrag for aapninger til dører og vinduer. Hvad kommer den til at koste?

Hvad koster det at pudse veggene indvendig, naar det betales med kr. 1,10 pr. m.² og der for dører og vinduer fra-gaar 9,75 m²?

IV.

Find x og y av ligningene:

$$\frac{1}{2} \left(\frac{1}{2}x - \frac{1}{4}y \right) + \frac{x + 0,5y}{\frac{3}{4}} = 2$$

$$\frac{7}{5}x + 5 - \frac{3}{4}x - \frac{2y}{8} = 10$$

Prøv om de fundne værdier er rigtige ved at indsætte dem i de oprindelige ligninger. Før regningen ind.

4 Ma og 4 Mb hadde tilsammen 54 elever. Av disse trak 1 sig tilbake paa grund av sygdom og 5 blev rejicert ved den skriftlige prøve. For de 48 som fuldførte eksamen var utfaldet følgende:

4 M. a.

	Hovedkarakter:
1. Amundsen, Erling	tf. 31 : 16
2. Andersen, Carl Jacob	m. tf. 46 : 15
3. Bentzen, Toralf	tf. 34 : 16
4. Endsjø, Hans Thorleif	m. tf. 43 : 15
5. Grønn, Birger	m. tf. 45 : 16
6. Holter-Sørensen, Erling	tf. 30 : 16
7. Jensen, Knut Werner	m. tf. 43 : 16
8. Johannesen, Thorbjørn	m. tf. 44 : 16
9. Johansen, Rolf	— — ¹⁾
10. Køtzow, Oscar	tf. 39 : 16
11. Lindeman, Gunnar	m. tf. 43 : 16
12. Lund, Ragnvald Alfred	m. tf. 42 : 16
13. Mathiesen, Einar	m. tf. 44 : 16
14. Midtsund, Theodor	tf. 37 : 16
15. Møystad, Hans Cappelen	tf. 30 : 16
16. Ofstad, Birger	tf. 37 : 16
17. Poulsson, Leif	m. tf. 46 : 16
18. Reistad, Ole	m. tf. 41 : 16
19. Schøien, Halvar Olaf	— — ¹⁾
20. Siebke, Johan Storm	tf. 33 : 16
21. Sinding-Larsen, Nils Ulrik	tf. 39 : 16
22. Thorsen Olav	tf. 36 : 16
23. Ziegler, Gunnar Wexels	m. tf. 42 : 16

4 M. b.

1. Bugge, Odd Victor	tf. 35 : 15
2. Christiansen, Thorolf	tf. 33 : 16
3. Diesen, Halvor	m. tf. 44 : 16
4. Ellingsen, Arne	m. tf. 41 : 16
5. Finstad, Sigurd Johannes	tf. 32 : 16
6. Fredriksen, Hans	tf. 36 : 16
7. Fugelli, Hjalmar	m. tf. 42 : 15
8. Glestad, Max	m. tf. 38 : 15
9. Gill, Eyvind	— — ²⁾

¹⁾ Fritat i engelsk — derfor ingen hovedkarakter.

²⁾ Fritat for tre færdighetsfag (tegning, sløid og gymnastik) — derfor ingen hovedkarakter.

		Hovedkarakter:
10.	Gundersen, Michael Sundt	tf. 29 : 16
11.	Henrichsen, Sverre	tf. 35 : 16
12.	Holck, Paul	m. tf. 47 : 16
13.	Holm, Peter	tf. 29 : 16
14.	Horne, Hans	— ¹⁾
15.	Johansen, Arne Krogh	tf. 37 : 16
16.	Jørgensen, René	m. tf. 42 : 15
17.	Kolstad, Sverre	m. tf. 47 : 16
18.	Lie, Rolf	tf. 29 : 16
19.	Oppegaard, August	tf. 31 : 16
20.	Quist, Hans Christian	tf. 33 : 16
21.	Vaa, Arne	m. tf. 38 : 15
22.	Wang, Leif Wilhelm	m. tf. 40 : 15
23.	Wettre, Peder	tf. 31 : 16
24.	Wiig, Andreas	tf. 33 : 16
25.	Østberg, Johannes	m. tf. 45 : 16

¹⁾ Fritat for to færdighetsfag (sløid og gymnastik) — derfor ingen hovedkarakter.

VI. Om skolepenger og fripladser.

1. Skolepengene er:

i 1ste	forklasse	50	kr. pr. aar,
i 2den	do.	100	„ „
i 3die	do.	150	„ „
i 4de og 5te	do.	200	„ „
i alle middelsk.	klasser.	250	„ „
i alle gymnasie	klasser.	275	„ „

Skolepengene betales *forskudsvis* i 10 terminer (hver gang med $\frac{1}{10}$) i begynnelsen av maanederne: september—juni.

Naar to søskende er elever av skolen, fragaar for den yngste $\frac{3}{10}$; av 3 søskende gaar den tredje frit, de andre to betaler fuldt; av 4 søskende betaler de to første fuldt, den tredje gaar frit, og for den fjerde fragaar $\frac{3}{10}$. Yderligere nedsættelse finder ikke sted.

Skolepengene beregnes altid for *hele maaneder*, nemlig fra begynnelsen av den maaned hvori en elev kommer ind, til slutningen av den maaned hvori han gaar ut. Naar en elev indmeldes til et nyt skoleaars begyndelse, betaler han skolepenger fra 1ste september.

2. Utmeldelser kan i regelen kun ske til skoleaarets utgang og maa finde sted inden 1ste mai.

Utmeldelser til andre tider modtages kun naar det sker av grunde som skolens bestyrelse godkjender; isaafald forbeholdes to maaneders opsigelse.

3. Naar skolepengene ikke er betalt for 2 maaneder, kan bestyrelsen negte vedkommende elev adgang til skolen.

De elever av forskolen og middelskolen som deltar i sløid-	
undervisningen, skal for sløidmaterialer og bruk av verktøi betale	
i forskolen	kr. 5,00 pr. aar
i middelskolen	„ 7,50 „ „

Ved overenskomst mellem de høiere skoler her i byen, offentlige og private, er det bestemt at en elev som skylder skolepenger for 3 maaneder, ikke mere kan faa adgang til skolen,

undtagen under ganske særegne omstændigheder, og at en elev som gaar ut av en skole, ikke optages i en anden uten vidnesbyrd om at det økonomiske mellemværende er i orden.

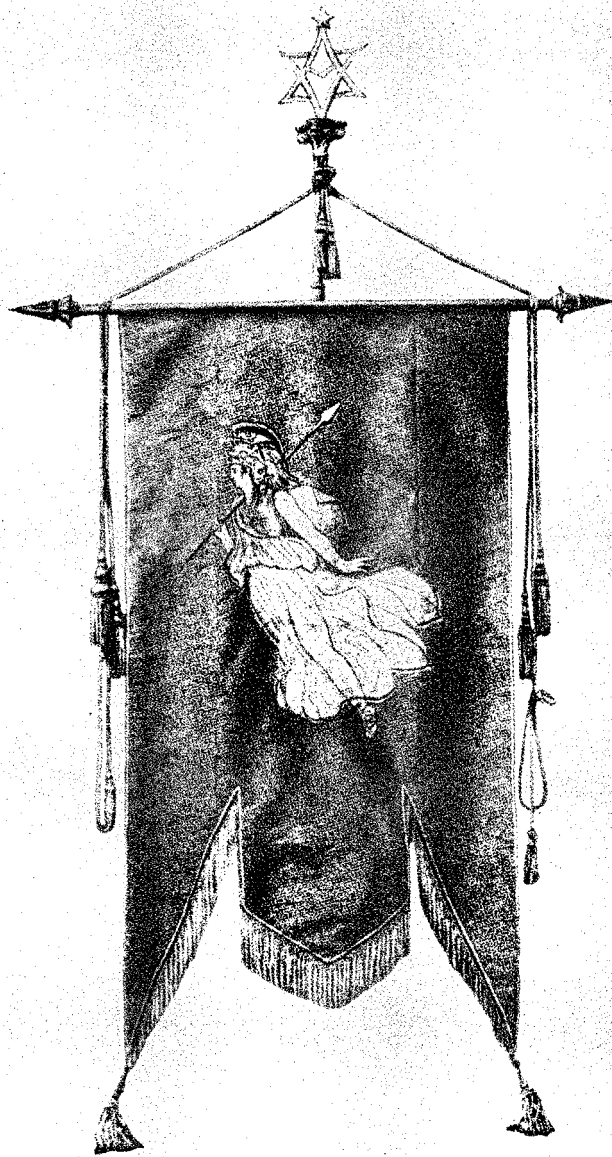
Fripladser eller nedsættelse av skolepengene tilstaaes i regelen kun saadanne som i længere tid har været elever av skolen, og hvis forsørgere enten er døde eller er kommet i saadan økonomisk stilling at de ikke længere er istand til at betale fulde skolepenger; endvidere kræves at vedkommende elev har vist god opførsel og gjort god fremgang i skolen. Under den nuværende sterke konkurransse om fripladser maa det overhodet fraraades forældre at indmelde barn i skolen med tanke paa om en kortere eller længere tid at opnaaa friplads eller nedsættelse av skolepengene. *I forskolen utdeles ikke fripladser.*

For adgang til artium betales *inden den skriftlige prøves begyndelse* kr. 40, for adgang til middelskole-eksamen kr. 20.

VII. Utdrag av skolereglene.

De som indmelder barn i skolen, vedtar derved for sit vedkommende de i skolen gjældende regler. Blandt disse merkes særlig følgende:

14. Er en elev ved sygdom eller anden tvingende årsak forhindret fra at møte paa skolen, maa han, naar han igjen kommer paa skolen, medbringe skriftlig bevidnelse fra sine foresatte om grunden til forsømmelsen. Varer sygdommen i længere tid, maa skriftlig underretning derom sendes skolen snarest mulig.
15. Uten tvingende årsak (sygdom e. l.) maa en elev ikke utebli nogen dag eller time fra skolen uten **forut indhentet** tilladelse fra bestyrelsen.
16. Elevene skylder at vise enhver av skolens lærere og lærerinder høflighet og lydighet og er skolen ansvarlig for sin færd ogsaa utenfor skolen. Det er dem forbudt at røke tobak paa byens gater og pladser; likesaa at besøke kaféer og restaurationer, medmindre de er ifølge med forældre eller foresatte eller andre paa disses vegne.
17. Elevene maa ikke uten bestyrelsens tilladelse paa nogen maate optræde offentlig (f. eks. ved dramatiske forestillinger, konserter, turnfester e. l.). De maa ikke uten bestyrelsens tilladelse danne foreninger sig imellem, heller ikke optages som medlem av andre selskabelige foreninger.
18. Elever hvis forældre ikke bor i Kristiania, maa bo hos nogen som kan skaffe dem et passende hjem og i forældrenes sted være deres foresatte.

THE BANNER OF THE
LORDS OF THE
MOUNTAINS